

ETICKÝ KÓDEX A KÓDEX OBCHODNÉHO SPRÁVANIA

Obsah

PRÍHOVOR

2

I. SME ZODPOVEDNÁ SPOLOČNOSŤ

5

II. SPRIEVODCA KÓDEXOM

9

- II.1. Pôsobnosť – Na koho sa kódex vzťahuje 11
- II.2. Ako konať v súlade s kódexom – Základné povinnosti našich zamestnancov 12
- II.3. Čo sa očakáva od vedúceho zamestnanca? – Rozšírené povinnosti manažmentu 12
- II.4. Čo sa očakáva od externých partnerov? – Základná zodpovednosť našich partnerov (napr. obchodných partnerov, zákazníkov, subdodávateľov, podporovaných subjektov atď.) 13
- II.5. Nulová tolerancia voči aktom represie 13
- II.6. Organizácia etických otázok 13
- II.7. SpeakUp! – Mechanizmus podávania sťažností z oblasti etiky 14

III. ETICKÉ HODNOTY SKUPINY MOL

17

IV. PRINCÍPY ETICKÉHO PODNIKATEĽSKÉHO SPRÁVANIA

21

- IV.1. Udržateľný rozvoj 22
- IV.2. Ľudské práva 23
 - IV.2.1. Ochrana zdravia, bezpečnosť a ochrana životného prostredia (HSE) 25
 - IV.2.2. Rovnaké zaobchádzanie a rovnaké príležitosti 28
 - IV.2.3. Dôstojnosť a vzájomný rešpekt 29
 - IV.2.4. Ochrana osobných údajov 30
 - IV.2.5. Spravodlivé pracovnoprávne postupy 31
- IV.3. Voľné a férkové obchodovanie a konkurencia 32
 - IV.3.1. Spravodlivá hospodárska súťaž 32
 - IV.3.2. Dodržiavanie predpisov, obmedzení a sankcií v oblasti kontroly dovozu a vývozu 34
- IV.4. Boj proti korupcii a podvodom 35
 - IV.4.1. Úplatkárstvo a korupcia 36
 - IV.4.2. Dary a pohostinnosť 38
 - IV.4.3. Podvody 40
 - IV.4.4. Pranie špinavých peňazí 41
 - IV.4.5. Obchodovanie s využitím dôverných informácií a manipulácia s trhom 42
 - IV.4.6. Pravdivé nahlasovanie a integrita obchodných postupov 43
- IV.5. Lojálnosť k spoločnosti 44
 - IV.5.1. Vyhýbanie sa konfliktu záujmov 44
 - IV.5.2. Ochrana majetku spoločnosti 46
 - IV.5.3. Ochrana obchodného tajomstva, obchodných informácií 47
 - IV.5.4. Ochrana duševného vlastníctva 48
 - IV.5.5. Zabezpečenie údajov, digitálne systémy 49
- IV.6. Dôveryhodné obchodné vzťahy a zodpovedné vzťahy so zúčastnenými stranami 50
 - IV.6.1. Vzťahy a komunikácia s obchodnými partnermi 50
 - IV.6.2. Spolupráca s miestnymi komunitami 51
 - IV.6.3. Nás postoj k politickej činnosti 52
 - IV.6.4. Vzťahy k regulačnému prostrediu 52
 - IV.6.5. Spoločenské investície, podpora a dary 53
 - IV.6.6. Zverejňovanie informácií, sociálne médiá a vzťahy s médiami 54

V. PRÍLOHY

55

- 1. Procedurálne pravidlá Etickej rady 57
- 2. Príslušné externé smernice 57

Príhovor

Sme presvedčení, že náš záväzok konáť eticky je jednou z najdôležitejších zložiek fungovania Skupiny MOL. Výsledkom tohto konania sú pevné etické základy Skupiny MOL. V Skupine MOL sme sa zaviazali vykonávať naše podnikateľské aktivity správnym spôsobom, ktorý vychádza z našej kultúry etického správania a dodržiavania predpisov. Základom nášho podnikania je napĺňanie spoločenských potrieb.

V dlhodobom horizonte dokážeme úspešne čeliť výzvam v konkurenčnom trhovom prostredí len tak, že na seba preberieme nevyhnutnú morálnu zodpovednosť ako jednotlivci, aj ako podnikateľský subjekt. Vieme si získať dôveru našich zamestnancov, zákazníkov, akcionárov, obchodných partnerov, komunit aj každej zúčastnenej strane a zachovávame dobré meno spoločnosti tým, že sa správame eticky a konáme v súlade so zákonom.

Sme hrdí na naše doterajšie výsledky. V spoločnostiach patriacich do Skupiny MOL má etické správanie dlhú tradíciu a táto kultúra etiky tu má hlbokej korene. Prvý etický kódex vstúpil do platnosti v roku 1992 a odvtedy ho priebežne aktualizujeme, aby reflektoval nás vývoj. Naša zodpovednosť nie je obmedzená hranicami firmy. Skupina MOL si je plne vedomá zodpovednosti, ktorú má voči všetkým interným a externým zúčastneným stranám, a tak základné hodnoty odovzdávame aj ďalším.

Neetické správanie a nedodržiavanie predpisov, dokonca aj zdanlivé, by mohlo ohrozíť dôveru v Skupinu MOL. Preto musí mať akékoľvek porušenie noriem nášho etického kódexu a kódexu obchodného správania nevyhnutne dôsledky, ktoré vedú k náprave. Skupina MOL má politiku nulovej tolerancie voči korupcii, kartelom, hrubým porušeniam ľudských práv a porušeniam predpisov týkajúcich sa ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia.

Máme spoločný zámer a cieľ posilňovať a zachovávať etické základy našej podnikateľskej činnosti a chrániť naše základné hodnoty. Sme odhodlaní presadzovať a podporovať etické správanie svojím osobným vzorom.

Skupina MOL chce byť iniciátorom pozitívnych zmien. Očakávame, že každá zúčastnená strana sa bude rovnako ako my usilovať dosiahnuť tento spoločný cieľ.

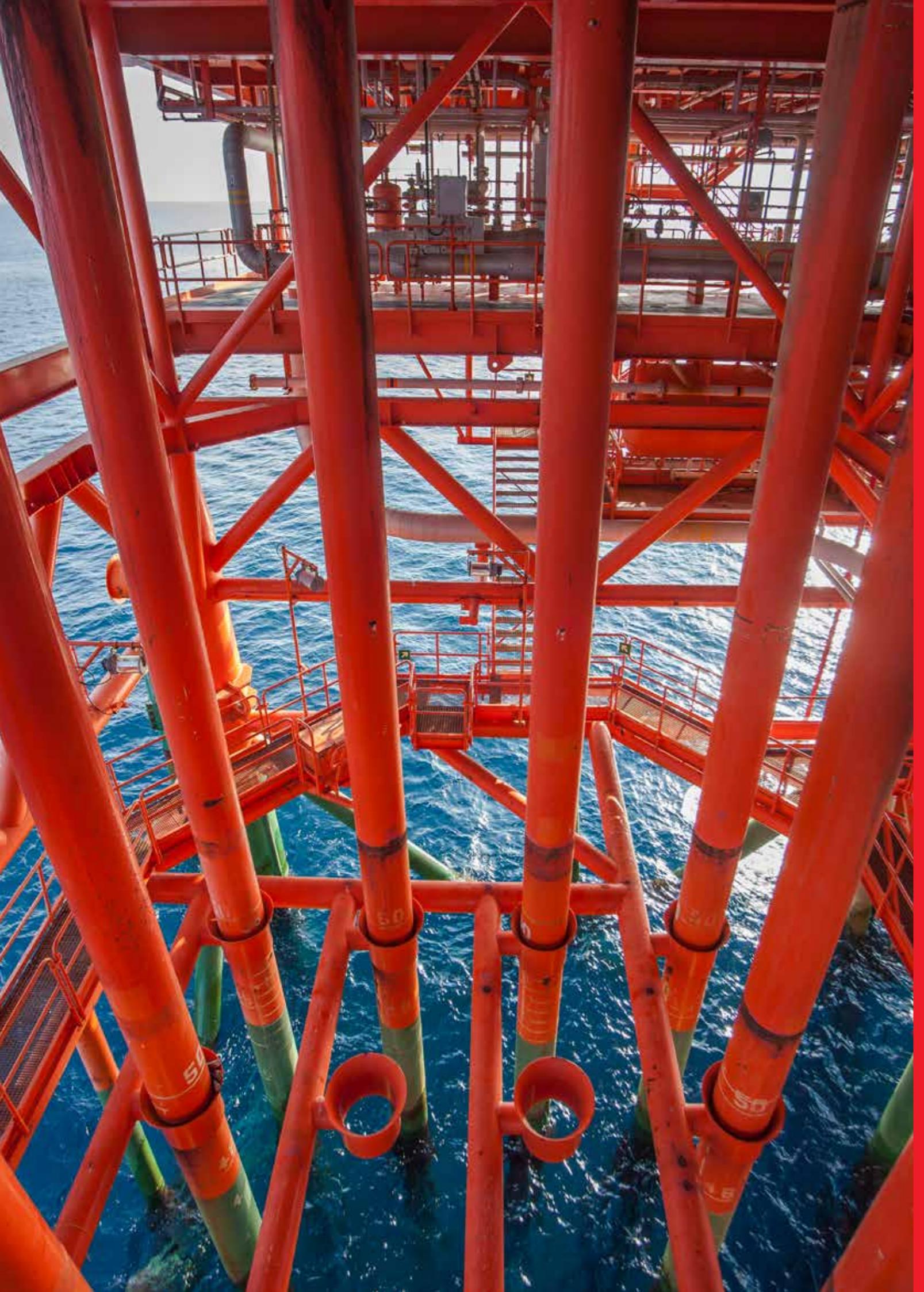
Zsolt Hernádi
predseda predstavenstva
a generálny riaditeľ
Skupiny MOL

József Molnár
generálny riaditeľ
Skupiny MOL

Oszkár Világi
výkonný viceprezident
Skupiny MOL

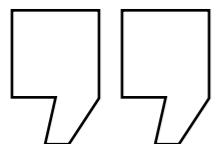

V Skupine MOL sme sa zaviazali vykonávať naše podnikateľské aktivity správnym spôsobom, ktorý vychádza z našej kultúry etického správania a dodržiavania predpisov.

I.

SME ZODPOVEDNÁ SPOLOČNOSŤ

Etické správanie je základom dôvery v podnikateľskej činnosti, ako aj v spoločnosti.

Krisztina Szegedi
predsedníčka Etickej rady Skupiny MOL

Etické správanie je základom

Etické správanie je základom dôvery v podnikateľskej činnosti, ako aj v spoločnosti. V záujme zabezpečenia dôvery sme v Skupine MOL odhadlaní správať sa čestne a spravodivo voči našim interným zúčastneným stranám (akcionári, manažment, zamestnanci, odbory), ako aj externým zúčastneným stranám (zákazníci, dodávateľia, zmluvné strany, agenti, sprostredkovatelia, konkurenti, vláda a politickí činitelia, miestne komunity, mimovládne organizácie a spoločnosť vo všeobecnosti) a očakávame to isté od všetkých zúčastnených strán v celom našom hodnotovom reťazci a spoločenskej komunite. Naše úsilie môže byť dôveryhodné len vtedy, ak my sami budeme dodržiavať zákony, ak budeme konať zodpovedne, s integritou, rešpektom, čestne, poctivo, férovo, spolahlivo a zodpovedne.

Sme si vedomí toho, že Skupina MOL ako významná energetická spoločnosť zohráva v živote spoločnosti a v ekonomickej oblasti veľmi dôležitú úlohu a že vykonávame vysoko rizikovú podnikateľskú činnosť. Nachádzame sa nielen v zložitom právnom prostredí, ale správne riadenie týchto rizík tiež ovplyvňuje zúčastnené strany a investori so svojimi očakávaniami. Nás kódex obsahuje pokyny týkajúce sa dodržiavania právnych predpisov, ľudských práv a etiky, spoločne s naším záväzkom vykonávať etickú a spoločensky zodpovednú podnikateľskú činnosť. Používame pojmy spoločenská a ekologická zodpovednosť ako synonymá k pojmu udržateľnosť. Udržateľnosť pre nás znamená firemný záväzok pre vyrovnanú integráciu ekonomických, ekologickej a spoločenských faktorov v našich každodenných podnikateľských operáciách. Cieľom našej zodpovednosti je maximalizovať dlhodobé hodnoty zúčastnených strán a tiež zachovávať spoločenskú spôsobilosť Skupiny MOL na vykonávanie svojej činnosti. Snažíme sa vytvárať ekonomicke hodnoty a zároveň dosahovať dôležité spoločenské ciele, ako sú znižovanie miery chudoby, podpora ekonomickeho rastu, zvyšovanie blaha miestnych komunit poskytovaním dobrých pracovných príležitostí a kvalitného vzdelávania, zvyšovanie výkonu v oblasti bezpečnosti a ochrany životného prostredia a znižovanie miery nerovnosti a ďalších porušovaní ľudských práv.

Ako energetická spoločnosť čelíme vysokým rizikám v oblasti ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia (HSE). Skupina MOL pôsobí aj v oblastiach, kde môže byť v centre pozornosti otázka ľudských práv. Okrem toho charakteristické znaky ropného a plynárenského priemyslu, akými sú podnikanie na rozvíjajúcich sa trhoch, časté rokovania a zložité zmluvné vzťahy s vládnymi a politickými zúčastnenými stranami, partnermi spoločného podnikania, dodávateľmi a inými zmluvnými partnermi, so spoliehaním sa na výsledky tretích strán, majú za následok vznik špecifických rizík, ktoré posúvajú protikorupčné postupy a spravodlivé fungovanie na trhu do centra našej pozornosti. Pri zdolávaní týchto výziev presadzujeme politiku nulovej tolerancie korupcie, kartelov, hrubých porušení ľudských práv a porušení predpisov týkajúcich sa ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia.

Zaviazali sme sa k etickému správaniu, a to dokonca aj vtedy, keď sa kvôli tomuto záväzku Skupina MOL dostane do nekonkurenčnej obchodnej pozície, alebo keď to povedie k strate podnikateľských príležitostí Skupiny MOL.

Sme presvedčení, že sa naša zodpovednosť musí rozšíriť tak, aby pokryla všetky činnosti a všetky naše zúčastnené strany. Na to, aby sme mohli integrovať naše etické hodnoty do našich každodenných operácií, máme komplexný systém riadenia etického správania. Základom tohto je nás Etický kódex a kódex obchodného správania a jeho skratená verzia pre našich obchodných partnerov, Etický kódex pre obchodných partnerov. Ďalšími zložkami sú nezávislá Etická rada, pracovníci pre otázky etiky na úrovni Skupiny a na lokálnej úrovni, programy etickej komunikácie, vzdelávanie o etike, etický monitorovací systém, etické hodnotenie rizík a etické audity. Bohaté etické programy a programy dodržiavania predpisov nám pomáhajú podporovať integritu a zabraňovať vzniku problémov s nedodržiavaním predpisov. Predstavenstvo spoločnosti je vlastníkom programu Etika a dodržiavanie predpisov a je zodpovedné za jeho implementáciu, monitorovanie a hodnotenie.

II.

SPRIEVODCA KÓDEXOM

Náš Etický kódex a kódex obchodného správania vám predstavia princípy, spôsoby správania a konania, ktoré vytvárajú etickú kultúru a operácie v súlade so všetkými zákonmi a internými predpismi. Pomôžu vám rozpoznať situácie, ktoré sa vo vašej práci môžu vyskytnúť a ktoré by mohli porušovať našu firemnú etiku. Tiež sa dozviete, čo máte robiť, ak budete mať otázky ohľadom toho, čo sa považuje za etické správanie, alebo ak sami spozorujete správanie, ktoré je v rozpore s etikou.

Kódex obsahuje praktické otázky a odpovede ako príklady, ktoré však nemôžu a neposkytujú pokyny ku každej možnej situácii, ani v plnom rozsahu nepokrývajú žiadnu z tém. Zákony a predpisy vzťahujúce sa na Skupinu MOL tiež predpisujú požiadavky a poskytujú pokyny k určitým tématom, ktoré sa opisujú v kódexe. Samotné oboznámenie sa s týmto kódexom nenahrádza konanie v súlade so zákonmi a firemnými predpismi. V každom prípade, kde sa majú aplikovať interné a externé predpisy a ustanovenia kódexu, budú mať prednosť prísnejšie pravidlá. To znamená, že ak kódex stanovuje prísnejšie požiadavky ako platné pravidlá v danej krajine, ustanovenia kódexu budú platiť v rámci miestnych zákonov.

V prípadoch, kde nie sú očakávania týkajúce sa špecifického druhu správania jasné, je potrebné vyžiať si pokyny tak, ako je to uvedené nižšie. Kódex primárne reguluje druh správania očakávaný počas vykonávania obchodných operácií, ale zároveň Skupina MOL očakáva od všetkých zamestnancov, aby konali a komunikovali, dokonca aj po pracovnej dobe a ako súkromné osoby tak, aby to bolo v súlade s kódexom.

Pri závažnom etickom rozhodovaní odpovedzte na nasledujúce otázky, aby bolo možné identifikovať kroky, ktoré treba podniknúť:

- 1.** O aký problém ide? Prečo vo mne táto situácia vzbudzuje obavy? Skutočne netuším, čo mám robiť alebo len nie som ochotný urobiť to, čo sa považuje za správne?
- 2.** Koho ešte ovplyvní moje rozhodnutie? Aké sú potenciálne dôsledky môjho rozhodnutia týkajúceho sa môjho nadriadeného, kolegu, akcionárov, zákazníkov, dodávateľov, miestnych komunít, ďalších externých zúčastnených strán a celej Skupiny MOL?
- 3.** Ako sa cítim po takomto rozhodnutí? Môžem otvorené a s pokojným svedomím hovoriť o mojom rozhodnutí so svojou rodinou, priateľmi a kolegami?
- 4.** Viem uviesť dôvod pre svoje rozhodnutie, ak by to bolo potrebné?
- 5.** Ako by som sa cítil, keby rovnaké rozhodnutie zo strany niekoho iného ovplyvňovalo mňa?
- 6.** Ako by som sa cítil, keby sa moje rozhodnutie objavilo v novinových titulkoch?
- 7.** Ako kódex, zákony a predpisy upravujú daný problém?

Ak stále máte pochybnosti, spojte sa s vaším lokálnym pracovníkom pre otázky etiky alebo sa obráťte na linku SpeakUp! (pozrite si nižšie kontaktné údaje). Každý nesie zodpovednosť za to, či prehovorí, ak rozpozná niečo nebezpečné, neetické, potenciálne škodlivé alebo porušujúce predpisy.

II.1. **PÔSOBNOSŤ – NA KOHO SA KÓDEX VZŤAHUJE**

Manažment a zamestnanci spoločností v rámci Skupiny MOL, konkrétnie materská spoločnosť MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company (MOL Plc.) a všetky obchodné spoločnosti riadené priamo alebo nepriamo spoločnosťou MOL Plc., musia konať v súlade s kódexom. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa zamestnanci čerpacích staníc Skupiny MOL oboznámili s Etickým kódexom a kódexom obchodného správania a aby podľa nich konali. Vo všetkých spoločnostiach, kde MOL Plc. vlastní podiel, ale nevykonáva riadenie, musí vynaložiť snahu o dodržiavanie našich etických noriem alebo ekvivalentných pravidiel a kultúry. Tiež vyžadujeme, aby všetci naši dodávatelia, zmluvní partneri, distribútori, sponzori alebo podporovaní partneri a ďalšie zúčastnené strany konali v súlade s kódexom.

Kódex nadobúda účinnosť 1. marca 2017 a platí pre celú Skupinu MOL.

Cyklus posudzovania: Vyžaduje sa každoročné posúdenie jeho relevancie alebo aj častejšie, ak je to potrebné.

II.2. AKO KONAŤ V SÚLADE S KÓDEXOM – ZÁKLADNÉ POVINNOSTI NAŠICH ZAMESTNANCOV

- Prečítajte si kódex.
- Písomne vyjadrite svoj súhlas s tým, že budete konať v súlade s kódexom.
- Zúčastnite sa e-learningu alebo kurzu o etike a otestujte sa.
- Konajte spôsobom, ktorý je etický a je v súlade s platnými zákonmi a pravidlami, hodnotami Skupiny MOL, jej predpismi a cieľmi.
- Pýtajte sa a vyjadrite svoje obavy, ak máte akékoľvek pochybnosti, alebo ak rozpoznáte potenciálne porušovanie zákonov, predpisov alebo kódexu.
- Spolupracujte pri etickom šetrení alebo počas auditu k dodržiavaniu predpisov.
- Uistite sa, že sa naši partneri oboznámili s etickými očakávaniami Skupiny MOL.

II.3. ČO SA OČAKÁVA OD VEDÚCEHO ZAMESTNANCA? – ROZŠÍRENÉ POVINNOSTI MANAŽMENTU

- Osobne sa zaviazať k presadzovaniu hodnôt pri každom rozhodovaní, ako aj v osobnom správaní.
- Byť príkladom v etickom správaní a správaní, kde sa dodržiavajú predpisy, aby bolo možné rozvíjať a uchovávať kultúru etického konania.
- Vynaložiť všetko úsilie na zabezpečenie toho, že kódex bude známy a že jeho požiadavky budú správne pochopené vrátane každoročných etických prezentácií pred svojimi tímmi.
- Priebežne sledovať dodržiavanie etických princípov.
- Podporovať zamestnancov, ktorí vznesú otázky v dobrej viere.
- Zabezpečiť, aby zamestnanci, ktorí vznesú otázky alebo hovoria o problémoch, nikdy neboli vystavení žiadnemu druhu represie.
- Konať v súlade s normami etického správania pri hodnotení výkonu svojich podriadených zamestnancov.
- Ihned nahlásiť problémy s nedodržiavaním predpisov, ktoré si vyžadujú prešetrenie.

Ak máte akékoľvek otázky, obráťte sa na linku SpeakUp!. Manažéri spoločností v rámci Skupiny MOL sú povinní nahlasovať akékoľvek zistené porušenia etického správania.

II.4. ČO SA OČAKÁVA OD EXTERNÝCH PARTNEROV? – ZÁKLADNÁ ZODPOVEDNOSŤ NAŠICH PARTNEROV (NAPR. OBCHODNÝCH PARTNEROV, ZÁKAZNÍKOV, SUBDODÁVATEĽOV, PODPOROVANÝCH SUBJEKTOV ATď.)

- Oboznámte sa s kódexom.
- Vyjadrite súhlas s dodržiavaním Etického kódexu pre obchodných partnerov Skupiny MOL.
- Snažte sa mať svoj vlastný kódex, ktorý bude regulovať etické správanie.
- Konajte v súlade s predpismi a zavedte svoje vlastné opatrenia, aby ste zabezpečili súlad s etickými hodnotami.
- Dodržiavajte takéto správanie v celom vašom hodnotovom refázci.

II.5. NULOVÁ TOLERANCIA VOČI AKTOM REPRESIE

Skupina MOL nebude tolerovať žiadne odvetné opatrenia voči osobám, ktoré nahlasujú problémy s dodržiavaním predpisov alebo ktoré vyjadria svoje obavy v dobrej viere. Podozrenia na akty represie je potrebné nahlásiť. Etická rada prešetri všetky takéto podozrenia a vykoná potrebné kroky. Každý, kto nesie zodpovednosť za represiu voči osobám, ktoré nahlásili podozrivé neetické správanie, dalsie riziká súvisiace s porušovaním predpisov alebo obchodné riziká, podstúpi disciplinárne konanie. Ak máte podozrenie, že vy alebo ktokoľvek iný ste obeťou aktu represie za vznesenie pochybností o etickom správaní a dodržiavaní predpisov, spojte sa ihned s lokálnym pracovníkom pre otázky etiky alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

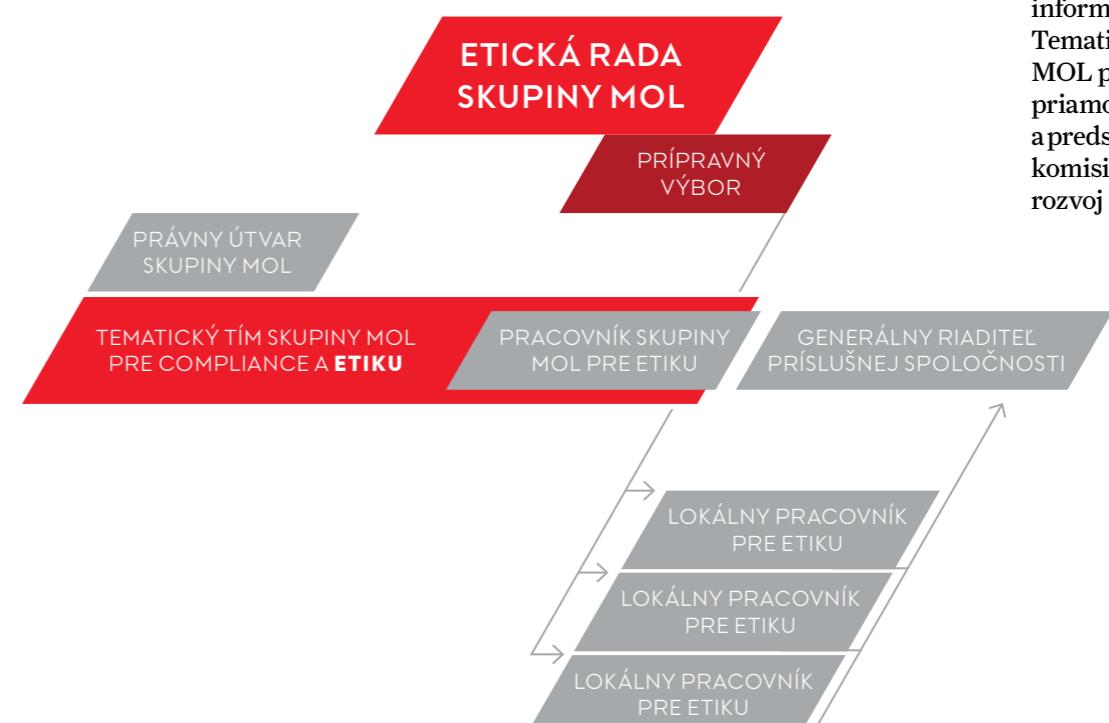
II.6. ORGANIZÁCIA ETICKÝCH OTÁZOK

Etická rada je nezávislá od pracovnej organizácie Skupiny MOL.

10 členov (5-15):

- externý predseda
- 8 vrcholových manažérov
- zástupca zamestnancov

informácie sa zasielajú cez Tematický tím Skupiny MOL pre Compliance a Etiku priamo dozornej rade a predstavenstvu a výboru komisie pre trvalo udržateľný rozvoj

II.7. SPEAKUP! – MECHANIZMUS PODÁVANIA SŠAŽNOSTÍ Z OBLASTI ETIKY

Nahlasovanie podozrení a kladenie otázok nám pomáha chrániť našu kultúru integrity a etiky, ale tiež našu povest a finančné zdravie našej spoločnosti a našich obchodných partnerov, a napokon aj pracovné miesta zamestnancov a blahobyt našich komunit. Je naším spoločným cieľom odhalovať nevhodné etické správanie a porušovanie zákonov a zabraňovať im. Okrem toho nenahlasovanie neetického správania ohrozuje našu spoločenskú spôsobilosť vykonávať podnikateľskú činnosť a môže sa považovať za neetické správanie.

Poskytujeme bezpečné a dostupné kanály, prostredníctvom ktorých môžu interné, ako aj Nahľásenia môžu byť anonymné a bude sa s nimi zaobchádzať ako s dôvernými, bez rizika postihu.

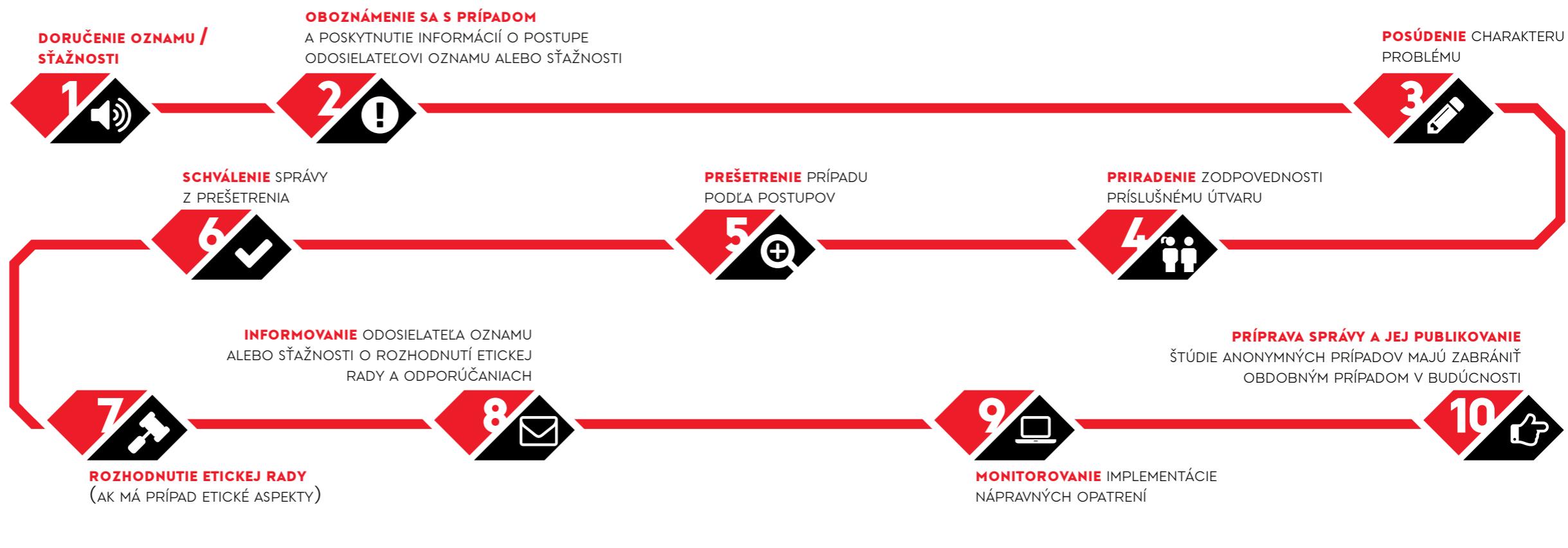
Linka SpeakUp! sa riadi platnými právnymi predpismi na ochranu „oznamovania“ v Maďarsku.

Ak budete mať akékoľvek pochybnosti, ako pristupovať k určitej situácii alebo ak máte akékoľvek otázky týkajúce sa kódexu, mali by ste vyhľadať praktickú pomoc prostredníctvom linky SpeakUp!.

Všetky udalosti súvisiace s porušovaním predpisov, nahlásené prostredníctvom linky SpeakUp!, sa budú posudzovať a ak splnia kritériá, šetrenie sa uskutoční v súlade s Postupmi pri porušení Etického kódexu Skupiny MOL, ktorý tvorí prílohu kódexu, a to nasledovne:

OTÁZKA Mám obavy, že môj priamy nadriadený vedúci zamestnanec porušil normy kódexu. Dôvodom môjho strachu je to, že ak to nahlásim, budem musieť čeliť nežiaducim dôsledkom. Čo by som mal urobiť?

ODPOVEĎ Použite naše linky na nahlasovanie etických problémov, kde konsolidované postupy zabezpečujú dôvernosť a vhodnú ochranu. Skupina MOL nebude tolerovať žiadne represie voči osobám, ktoré nahlasujú problémy s dodržiavaním predpisov v dobrej viere. Navýše, každý je povzbudzovaný k tomu, aby konal zodpovedne a aby nahlasoval obavy týkajúce sa etického správania, keďže takéto problémy objavia.

Ak zistíte akékoľvek možné porušenie kódexu, môžete sa obrátiť na Etickú radu Skupiny MOL alebo na linku SpeakUp!

- webová stránka SpeakUp! je molgroup.info alebo mol.hu.
- +36 1 464 1725 centrálna linka na podávanie sťažností (v prevádzke 24 hodín 7 dní v týždni s odkazovačom)
- poštou: 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18
- alebo sa priamo obráťte na pracovníka pre otázky etiky Skupiny MOL alebo na vášho lokálneho pracovníka pre otázky etiky

Podrobnejší opis etického postupu a nápravy neetického správania nájdete v Postupoch pri porušení Etického kódexu Skupiny MOL, ktorý tvorí prílohu kódexu a je tiež dostupný na stránkach molgroup.info, mol.hu a slovnaft.sk. Následky nevhodného etického správania sa aplikujú v rámci platnej legislatívy a môžu mať formu od verbálnych upozornení až po skončenie pracovného pomeru alebo obchodného vzťahu.

Akýkoľvek úmyselný alebo nedbanlivý čin, nedodržanie predpisov alebo omeškanie, ktoré je v rozpore s opisanými základnými hodnotami a normami správania, sa považuje za porušenie etických pravidiel. Porušenie etických pravidiel môže mať za následok disciplinárne konanie, až po skončenie zmluvných vzťahov.

A large, curved industrial metal duct system, likely made of stainless steel, is shown against a clear blue sky. The duct has a ribbed surface and a prominent vertical seam. A circular access hatch with a metal mesh cover is attached to the side of the duct. A metal ladder and walkway structure are visible, leading up to the hatch. The lighting suggests it is daytime.

III.

ETICKÉ HODNOTY SKUPINY MOL

DODRŽIAVANIE ZÁKONOV	Skupina MOL je odhodlaná pôsobiť v dobrej viere v rámci príslušného právneho rámca. Dodržiavame pravidlá, predpisy a zákony vrátane legislatívnych požiadaviek, odvetvových kódexov a organizačných nariem týkajúcich sa našich obchodných činností. Tieto regulačné opatrenia považujeme za minimálny štandard. Naše etické pravidlá siahajú ešte ďalej, ako je dodržiavanie právnych predpisov, integrácia nariem dobrého firemného riadenia, osvedčené postupy a očakávania komunit.
ZODPOVEDNOSŤ	Skupina MOL preberá na seba zodpovednosť za dôsledky svojej činnosti a berie do úvahy potreby a očakávania našich interných a externých zúčastnených strán vrátane našich kolegov, akcionárov, obchodných partnerov, dodávateľov, partnerov spoločného podnikania, konkurencie, vládnych a politických zúčastnených strán, mimovládnych organizácií (MVO) a miestnych komunit. Prijíname postupy udržateľného rozvoja a konáme ekonomicky, spoločensky a ekologicky uvedomelým spôsobom.
INTEGRITA	Dôveru iných môžeme získať vďaka integrite, čo znamená konzistenciu myšlienok, slov a skutkov. Toto zahŕňa uprednostňovanie odborných etických nariem pred cielmi jednotlivcov alebo dokonca pred cielmi organizácie. Zachovávanie integrity si často vyžaduje morálnu odvahu, silu robiť správne veci, žiť podľa etických princípov napriek veľkému tlaku konáť inak.
REŠPEKT VOČI OSTATNÝM	S každým zaobchádzame s rešpektom. Rešpektujeme ľudskú dôstojnosť, autonómiu, právo na súkromie a záujmy nás všetkých. Držíme sa zlatého pravidla, teda sa snažíme zaobchádzať s ostatnými takým spôsobom, ako by sme chceli, aby sa zaobchádzalo s nami. Rešpekt je základom nášho tímového ducha a partnerstva.
ČESTNOSŤ	Sme čestní vo všetkých formách komunikácie a našich činoch. Pevne veríme, že čestnosť je základným kameňom vzájomnej dôvery, na ktorom môže Skupina MOL budovať svoju dobrú povest a firemnú morálku. Sme lojalní k organizáciám a ľuďom, s ktorými spolupracujeme v rámci etických princípov.
FÉROVOSŤ	Sme férovi a poctiví vo všetkých našich činoch vrátane konkurencie. Sme zaviazaní feronosti, rovnakému zaobchádzaniu a príležitostiam pre jednotlivcov a obchodných partnerov, tolerancii a prijatiu rôznorodosti. Naše vzťahy sú vytvorené na vzájomnej dôvere a rešpekte a sme férovi k našim obchodným partnerom.
STAROSTLIVOSŤ	Rozumieme zúčastneným stranám v širšom zmysle a vždy sa usilujeme o to, aby sme zvážili obchodné, spoločenské, ekologické, zdravotné, fyzické a emočné dôsledky činov vo vzťahu ku všetkým zúčastneným stranám. Snažíme sa dosiahnuť podnikateľské ciele takým spôsobom, ktorý prináša čo najmenšiu škodu a čo najväčšie dobro v našej Skupine, v našom hodnotovom reťazci, v našich komunitách, v spoločnosti a životnom prostredí všeobecne.
SPOĽAHLIVOSŤ	Po celý čas sa usilujeme o dokonalosť a neustále sa snažíme zvyšovať odbornosť a dôveru tým, že zabezpečujeme spoločlivú kvalitu produktov a služieb. Je nevyhnutné zakotviť naše hodnoty do správania osôb pracujúcich pre našu organizáciu a s našou organizáciou na všetkých úrovnach. Sme odhodlaní dodržiavať naše dohody a vynakladáme všetko úsilie na to, aby sme konali v súlade s literou a duchom našich súťažív a záväzkov.
ZODPOVEDNOSŤ	Snažíme sa byť transparentní a zodpovední. Uznávame a prijíname firemnú a osobnú zodpovednosť za etickú kvalitu našich činov a operácií. Od manažmentu a zamestnancov sa vyžaduje, aby konali v súlade s Etickým kódexom a kódexom obchodného správania. Ak máme podozrenie na porušovanie našich hodnôt alebo o ňom vieme, máme povinnosť a odvahu prehovoriť o tom.

DODRŽIAVANIE ZÁKONOV
ZODPOVEDNOSŤ
INTEGRITA
REŠPEKT VOČI OSTATNÝM
ČESTNOSŤ
FÉROVOSŤ
STAROSTLIVOSŤ
SPOĽAHLIVOSŤ
ZODPOVEDNOSŤ

IV.

PRINCÍPY ETICKÉHO PODNIKATEĽSKÉHO SPRÁVANIA

IV.1. UDRŽATELNÝ ROZVOJ

Skupina MOL prijala záväzok udržateľného rozvoja – spínať súčasné požiadavky bez toho, aby sme ohrozovali potreby budúcich generácií. Na dosiahnutie tohto cieľa musíme spojiť ekonomické, ekologicke a spoločenské faktory a robiť rozhodnutia tak, aby sme maximalizovali dlhodobú hodnotu pre zainteresované strany a aby sme zabezpečili spôsobilosť pre naše fungovanie. Udržateľný rozvoj zahŕňa proaktívne riadenie rizík a príležitostí týkajúcich sa dlhodobých ekonomických, ekologických a spoločenských otázok.

Preto:

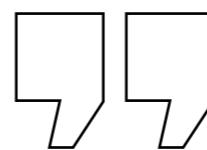
- Uplatňujeme princíp udržateľnosti v každodenných operáciach.
- Priebežne poskytujeme príslušné informácie v rámci spoločnosti a zúčastneným stranám.
- Rozvíjame procesy, ktoré umožňujú Skupine MOL zlepšovať svoje operácie v súlade s najlepšou medzinárodnou praxou a s pravidelným hodnotením aspektov udržateľnosti.

ČO ROBIŤ

- Uplatňovať princípy udržateľného rozvoja vo vašich rozhodnutiach a počas celej vašej každodennej práce, máte „vidieť celý obraz“.
- Zabezpečiť integráciu zložiek udržateľného rozvoja do každého strategického rozhodnutia.
- Zabezpečiť zodpovednú inováciu, ktorá sa týka spoločenských, ako aj etických otázok.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy neignorujte ciele udržateľného rozvoja.
- Nepristupujte k udržateľnosti ako len k otázke dobrého mena.

V Skupine MOL sa zaväzujeme dodržiavať ľudské práva každej zúčastnenej strany.

Péter Ratačics

prevádzkový riaditeľ útvarov Služby zákazníkom a Služby priemyslu Skupiny MOL

IV.2. ĽUDSKÉ PRÁVA

V Skupine MOL sa zaväzujeme dodržiavať ľudské práva každej zúčastnenej strany a naopak žiadame, aby zúčastnené strany dodržiaval ľudské práva ostatných. Tieto práva zahŕňajú občianske, politické, ekonomické, spoločenské a kultúrne práva, najmä nasledovné:

- právo na ľudskú dôstojnosť,
- právo na život,
- sloboda a bezpečnosť osôb,
- právo na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň zdravia,
- právo na spravodlivosť a priaznivé podmienky v práci,
- právo na spravodlivú mzdu a dôstojný život,
- právo na primeranú životnú úroveň,
- právo na vytváranie a pripájanie sa k odborom a právo na kolektívne vyjednávanie,
- osloboodenie od všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce,
- osloboodenie od detskej práce,
- osloboodenie od diskriminácie,
- sloboda názorov.

Dodržiavanie ľudských práv zahŕňa najmä dodržiavanie firemných zásad, platných zákonov a predpisov, zapojenie sa do činnosti zúčastnených strán a prispievanie k všeobecnému blahobytu komunit a spoločnosti, v ktorej pôsobíme.

Naším cieľom nie je len zachovávať ľudské práva, ale aj aktívne ich podporovať v celom našom hodnotovom reťazci a tiež prispievať v oblasti ľudských práv k pozitívному dosahu na spoločnosť. Podporujeme ochranu ľudských práv a odsudzujeme porušovanie ľudských práv vo všetkých formách.

Zabezpečujeme dodržiavanie ľudských práv na základe posudzovania ich vplyvu na naše činy. Venujeme zvláštnu pozornosť našim zamestnancom, dodávateľom a miestnym komunitám, ako aj zraniteľným skupinám obyvateľov, ženám, národnostiam alebo etnickým skupinám, náboženským a jazykovým menšinám, deťom, postihnutým osobám a migrujúcim pracovníkom a ich rodinám. Zabezpečujeme ochranu práv kmeňov a pôvodného obyvatelstva ovplyvnených našou činnosťou vrátane upúšťania od násilného presídľovania.

Venujeme osobitnú pozornosť poskytovateľom bezpečnostných služieb, ktoré konajú v mene Skupiny MOL, aby sme zabráňovali porušovaniu ľudských práv pri výkone našich činností.

Kladieme dôraz na účinne nápravné opatrenia, ktoré by mohli mať dosah na ľudské práva, a to prostredníctvom firemného mechanizmu na podávanie sťažností.

Q **A** **OTÁZKA** Plánovaný projekt môže mať dosah na prírodné zásoby vody v miestnej komunitе. V prípade, že každý orgán poskytol povolenie, môžem predpokladať, že nejde o našu zodpovednosť a že orgány vyriešia všetky problémy, ktoré sa objavia?

ODPOVEĎ Nie, nemôžete. Musíme brať do úvahy a dodržiavať práva ľudí, ktorých naše operácie ovplyvňujú aj mimo dodržiavania právnych predpisov. Nahláste všetky svoje obavy vášmu priamemu vedúcemu zamestnancovi alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

ČO ROBIŤ

- Vždy dodržiavajte ľudské práva.
- Zúčastňujte sa vzdelávania týkajúceho sa ľudských práv a vedomosti odovzdávajte obchodným partnerom.
- Venujte zvýšenú pozornosť ľudským právam počas obchodných rokovaní, vrátane, ale nie obmedzujúc sa na projekty zamerané na obchodný rozvoj, prieskumné a ťažobné projekty, výber obchodných partnerov a dodávateľov alebo zmluvných strán a verejných záležitostí.
- Komunikujte a spolupracujte s našimi zúčastnenými stranami o tom, ako riešime dosah na ľudské práva.
- Podniknite opatrenia na zabránenie a zmierenie nežiaducích účinkov na ľudské práva.
- Zabezpečte vhodnú nápravu a očakávajte od našich obchodných partnerov, že budú dodržiavať ľudské práva.
- Nahláste všetky porušenia ľudských práv, ku ktorým dochádza pri našich operáciach, v rámci našej dodávateľskej siete, ako aj akékoľvek ďalšie porušenia v súvislosti s našou obchodnou činnosťou.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy neignorujte, ak akékoľvek plán, úkon alebo správanie môže mať pravdepodobné účinky na ľudské práva.
- Nevnímajte dodržiavanie ľudských práv len ako vladnu povinnosť alebo ako zodpovednosť voči iným organizáciám alebo ďalším samostatným subjektom Skupiny MOL.
- Netolerujte porušovanie ľudských práv.

IV.2.1.

OCHRANA ZDRAVIA, BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA (HSE)

Sme si vedomí, že Skupina MOL ako významná energetická spoločnosť predstavuje vysoké riziko v oblasti bezpečnosti, čo môže mať priamy či nepriamy dosah na životné prostredie. Preto uplatňujeme stále prísnejší právny prístup a spolu so zúčastnenými stranami a očakávaniami investorov sa rozhodujeme pre vhodné riadenie rizík.

Kedže dodržiavame ľudské práva, zaväzujeme sa k zamedzovaniu negatívneho vplyvu na ľudí, a k takému konaniu, aby sme neohrozovali ani neopoškodzovali životné prostredie a aby sme znižovali riziká súvisiace s HSE, ktoré vyplývajú z našich činností. Zaviazali sme sa k vytváraniu bezpečných pracovných podmienok a k priebežnému zlepšovaniu nášho výkonu v oblasti riadenia životného prostredia, s technicky dokonalými prevádzkami a zariadeniami, kompetentnými osobami a aktívnu kultúrou HSE.

Zaviazali sme sa k vytváraniu bezpečných pracovných podmienok a k priebežnému zlepšovaniu nášho výkonu v oblasti riadenia životného prostredia.

Ferenc Horváth
viceprezident Skupiny MOL
pre Downstream

V súlade s týmto záväzkom:

- Svedomito pracujeme s otázkami životného prostredia tak, že podporujeme komplexné programy na ochranu prírody všade tam, kde vykonávame naše operácie.
- Vo všetkých svojich činnostiach dodržiavame všetky platné technologické a ekologicke pokyny.
- Podporujeme prijímanie najprísnejších zásad a noriem, ktoré sa zameriavajú na minimalizovanie rizika nežiaducích účinkov na životné prostredie.
- Zabezpečujeme všetkým osobám, ktoré konajú v našom mene, zamestnancom a tým, ktorí vykonávajú činnosti v našich priestoroch s naším povolením, bezpečné pracovné prostredie, kde nikto nie je zbytočne vystavený riziku.
- Poskytujeme verejnosti a zamestnancom vhodné, merateľné, overiteľné a aktuálne informácie o potenciálnych dosahoch na životné prostredie, zdravie a bezpečnosť v rámci činnosti Skupiny MOL.
- Realizujeme ochranu životného prostredia a vytváranie programov na ochranu zdravia pre našich zamestnancov a komunity vo všetkých regiónoch, kde pôsobíme.
- Podporujeme rozvoj a zavádzanie technológií šetrných k životnému prostrediu.
- Verejne a pravidelne podávame správy o HSE a výkone v oblasti udržateľného rozvoja.

Zaviazali sme sa, že budeme zaisťovať bezpečnosť jednotlivcov v našich priestoroch a že zaistíme bezpečnosť aktív Skupiny MOL vrátane ochrany zamestnancov, technológií, fyzického majetku a informácií týkajúcich sa obchodnej činnosti Skupiny MOL a jej dobrého mena pred možnými hrozobami.

ČO ROBIŤ

- Vždy rešpektujte právo na život, slobodu a bezpečnosť osôb, právo na najvyššie dosiahnutelnú úroveň zdravia, právo na spravodlivosť a priaznivé podmienky v práci.
- Pri každom rozhodnutí, ktoré urobíte, berte do úvahy bezpečnosť.
- Vždy konajte v súlade s požiadavkami HSE a bezpečnostnými požiadavkami na vašom pracovisku a dodržiavajte pokyny personálu pracujúceho v oblasti HSE a bezpečnosti a zúčastňujte sa vzdelávacích aktivít.
- Prestaňte vykonávať činnosť, ktorá sa stala nebezpečnou alebo neistou a ihned ju nahláste vášmu nadriadenému.
- Vykonávajte len takú prácu, na ktorú ste vyškolený, kompetentný, zdravotne spôsobilý, dostatočne oddýchnutý a na ktorú ste pripravený.

• Bezodkladne nahláste vášmu nadriadenému akýkoľvek úraz, zranenie, ochorenie, nebezpečné alebo škodlivé podmienky, nehody, potenciálne nehody alebo skoronehody, rozliatie alebo únik látky, ktorá je škodlivá pre životné prostredie.

- Prijmite okamžité opatrenia na nápravu, prevenciu alebo kontrolu incidentov súvisiacich s HSE.
- Nabádajte ostatných, aby konali v súlade s pravidlami HSE a vyššie uvedenými pokynmi.

ČO NEROBIŤ

- Nespôsobujte škodu ľudom ani životnému prostrediu.
- Neskrývajte sa za svoje finančné povinnosti.
- Nikdy nevykonávajte prácu, ak ste pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok (legálnych alebo nelegálnych, predpísaných alebo ináč získaných).
- Nikdy neprechovávajte, nepoužívajte ani neprenášajte nelegálne omamné látky a alkohol v priestoroch spoločnosti. Ak tak urobia ostatní, ste povinní to nahlásiť.

• Neignorujte predpisy týkajúce sa bezpečnosti, akými sú obmedzenie fajčenia alebo predpisy týkajúce sa zakázaných predmetov.

• Je zakázané prinášať na pracoviská a do priestorov Skupiny MOL zbrane (okrem osôb, ktoré majú oprávnenie takto konať pri vykonávaní svojich povinností).

OTÁZKA Ako partner Skupiny MOL v rámci prevádzky čerpacích staníc som minulý týždeň upratal stanicu a niektorí zamestnanci sa ku mne dobrovoľne pridali. Jeden z nich utrpel drobné zranenie. Niekoľko dní po lekárskom ošetrení bol schopný znova pracovať, takže to nie je potrebné nahlásiť Skupine MOL. Urobil som správnu vec?

ODPOVEĎ Nie, nekonali ste správne. Každý úraz treba ihneď nahlásiť príslušnému vedúcomu zamestnancovi, kontaktnej osobe alebo osobe zodpovednej za HSE.

OTÁZKA Vo výrobnom závode zamestnanci subdodávateľa vykonávajú činnosti bez vhodných osobných ochranných pracovných prostriedkov. Keďže sa dodávateľ zaviazal dodržiavať požiadavku HSE v rámci zmluvného vzťahu, je za to výhradne zodpovedný. Mal by som priať nejaké opatrenia?

ODPOVEĎ Áno, mali by ste. Musíme zaistovať bezpečnosť každého, kto sa zdržiava na akomkoľvek pracovisku Skupiny MOL. Musíme prijímať všetky potrebné opatrenia, aby sme zabráňovali úrazom a zraneniam. Akékoľvek porušenie postupu sa musí nahlásiť bez omeškania.

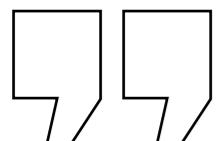
IV.2.2.**ROVNAKÉ ZAOBCHÁDZANIE A ROVNAKÉ PRÍLEŽITOSTI**

V Skupine MOL sme sa zaviazali k boju proti diskriminácii vo všetkých oblastiach na všetkých pracoviskách, v celom našom dodávateľskom reťazci a v spoločnosti ako takej.

Skupina MOL rozumie hodnote rozmanitosti. Naši zamestnanci, zákazníci, obchodní partneri, dodávatelia a iné externé zúčastnené strany sú občanmi rôznych krajín, mnohých rôznych národností, vierovyznaní, kultúry alebo spoločenského pôvodu. Podporujeme kultúrnu rôznorodosť, vytváranie medzinárodných tímov a obchodných komunit.

Skupina MOL sa zaviazala k zákazu diskriminácie akéhokoľvek druhu, najmä diskrimináciu na základe rasy, farby pokožky, pohlavia, veku, jazyka, náboženstva, politických alebo iných názorov, etnického, národnostného alebo spoločenského pôvodu, majetku, rodu, sexuálnej orientácie alebo akéhokoľvek stavu vrátane manželského alebo rodičovského stavu. Tiež sa zaviazala podporovať rovnaké príležitosti pre každého, a to na základe zásluh, okrem prípadov, ked' odborná spôsobilosť môže byť odôvodnením výberu.

Skupina MOL nebude tolerovať nezákonnú diskrimináciu a bude rozvíjať programy na podporu rozmanitosti a začlenenia, ktoré sú verejne dostupné na webových stránkach Skupiny MOL.

Árpád Vágó

odborný inžinier výskumu a vývoja,
delegát Európskej zamestnaneckej rady

V Skupine MOL sme sa zaviazali, že budeme zabezpečovať pracovné prostredie založené na vzájomnej dôvere.

ČO ROBIT

- Poskytujte príležitosti, ktoré sú volne dostupné pre každého, bez ohľadu na akékoľvek charakteristiky jednotlivcov alebo skupín, ktoré nemajú vzťah k schopnostiam, zásluhám, výkonu, kvalifikácií alebo oprávneným obchodným stanoviskám.
- Pri nábore zamestnancov, ich hodnotení povýšením, poskytovaní odmien, kompenzácií, pri rozhodnutiach v oblasti disciplíny a skončenia pracovného pomeru a pri výbere obchodných partnerov vychádzajte len z kvalifikácie, zásluh, výkonu a oprávnených obchodných stanovísk.
- Budte otvorení a rešpektujte kultúrnu rozmanitosť a pomáhajte ľuďom z iných kultúr, aby sa vedeli prispôsobiť miestnym podmienkam.
- Budte si vedomí miestnej legislatívy a kultúrnych faktorov, ktoré môžu mať dosah na vašu prácu.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy nikoho nediskriminujte na základe pohlavia, rodinného stavu, postavenia rodiča alebo opatrotelá, veku, etnického pôvodu, farby pokožky, politického presvedčenia, náboženskej alebo sexuálnej orientácie, postihnutia, rasy, národnosti atď.
- Nikdy nikoho nediskriminujte negatívnym spôsobom, ani vtedy, ak to nezakazujú miestne právne predpisy alebo ak to povolujú miestne zvyklosti.

OTÁZKA Chcel by som prieť nového zamestnanca, na ktorého by som sa mohol spoľahnúť v dlhodobom horizonte. Vychádzajúc z obchodných záujmov by som mal uprednostniť mužov, keďže ženy sa pravdepodobne plánujú stať sa matkami. Toto nie je negatívna diskriminácia, ale pragmatický prístup. Mám pravdu?

ODPOVEĎ Nie, nemáte pravdu. Bola by to diskriminácia na základe pohlavia. Kódex príse zakazuje všetky druhy negatívnej diskriminácie.

OTÁZKA V krajine, kde v súčasnosti pracujem, majú ľudia výhrady ku kolegom so zníženou pracovnou schopnosťou. V záujme zachovania pokoja v práci je

najlepším riešením vyhýbať sa ich prijímaniu ako zamestnancov alebo dodávateľov. Mám pravdu?

ODPOVEĎ Nie, nemáte pravdu. Negatívna diskriminácia je príse zakázaná. Ponúkame vhodné opatrenia pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou. Ide nielen o zhovievavosť, ale je to v skutočnom záujme Skupiny MOL.

IV.2.3.**DÔSTOJNOSŤ A VZÁJOMNÝ REŠPEKT**

V Skupine MOL sme sa zaviazali, že budeme zabezpečovať pracovné prostredie založené na vzájomnej dôvere, v ktorom sa bude s každým, kto pracuje pre Skupinu MOL alebo so Skupinou MOL, zaobchádzať dôstojne a s rešpektom.

Medzi Skupinou MOL a všetkými internými a externými zúčastnenými stranami, ktorí majú kontakt so Skupinou MOL, je dôverný vzťah, a preto s nimi zaobchádzame s rešpektom a očakávame od nich, že budú konať rovnakým spôsobom.

Skupina MOL nebude tolerovať obťažovanie ani žiadne iné činy, konanie alebo správanie, ktoré je ponížujúce, urážlivé, zastrašujúce alebo nepriateľské. Každý v Skupine MOL, v našom dodávateľskom reťazci a v našich širších komunitách má právo na to, aby sa s ním zaobchádzalo zdvorilo a s rešpektom.

Sexuálne obťažovanie a ohováranie alebo urážanie sa považujú za vážne porušenie ľudskej dôstojnosti.

ČO ROBIT

- Vždy rešpektujte a zachovávajte dôstojnosť iných.
- Vytváraje vzťahy na pracovisku, v obchodných oblastiach a v komunitách na základe otvorenosti, dôvery, vzájomného uznávania a podpory.
- Usilujte sa vytvárať a udržiavať príjemnú a kooperatívnu atmosféru na pracovisku a v našich obchodných a spoločenských vzťahoch.
- Dodržiavajte spoločenské normy komunity, ak neporušujú naše etické zásady.
- Ak vás znepokojuje niekoho správanie, neváhajte a prehovorte o tom, objasnite mu, prečo máte námetky a požiadajte ho, aby ukončil takéto správanie.

ČO NEROBIŤ

- Fyzicky ani slovne nezastraňujte ani neponižujte ostatných.
- Nikdy nekonajte tak, že budete niekoho urážať, napádať alebo sa voči nemu správať nepriateľsky.
- Nikdy nerobte nevhodné vtipy alebo poznámky rasovej, etnickej, náboženskej alebo sexuálnej povahy, alebo také, ktoré narážajú na postihnutie alebo vek.
- Nešírite ani nezobrazujte urážlivé, agresívne alebo hanlivé materiály alebo obrázky.
- Nikdy sexuálne neobťažujte kolegov nechcenými sexuálnymi ponukami, žiadostami o sexuálne služby, sexuálnymi narážkami alebo gestami alebo správaním, ktoré je akýmkoľvek iným spôsobom sexuálne urážlivé.
- Nikdy nehovorte nepravdivé výroky o iných ani nešírite škodlivé ohováranie, hanlivé alebo diskriminačné informácie akýmkoľvek spôsobom.

Q **A** **OTÁZKA** Vedúci zamestnanec chce vylepšiť procesy a zvýšiť angažovanosť zamestnancov v záujme Skupiny MOL. Na dosiahnutie tohto cieľa niekedy kričí po ľuďoch a používa drsný jazyk na zdôraznenie toho, čo chce. Jeho prístup sa zdá byť celkom účinný. Mal by ho používať?

ODPOVEĎ Nie. Vedúci sú zodpovední za správny štýl a prostriedky na motivovanie kolegov a tieto by nikdy nemali byť v rozpore so všeobecnými normami etického správania.

OTÁZKA Dostal som od piateľa e-mail s vtipmi o Rómoch. Môžem tieto vtipy preposlať mojim kolegom?

ODPOVEĎ Nie, nemôžete. Takéto vtipy sú urážlivé a okrem toho by sa toto mohlo považovať za používanie e-mailu na súkromné účely.

OTÁZKA Často prideľujem úlohy a hodnotím výkony tak, že používam drsný jazyk, aby kolegovia pochopili priority. Je to ináč súčasť

každodennej komunikácie. Mohol by to byť problém?

ODPOVEĎ Áno, mohol. Nadávanie je formou agresívneho správania, ktoré môže urážať ostatných, aj keď to nepovedia.

OTÁZKA Cítim sa nepríjemne, pretože ma kolega pozýva, aby som si s ním niečo vypil, a chce sa so mnou stretnúť po pracovnej dobe napriek skutočnosti, že neustále odmietam tieto pozvania. Čo by som mal urobiť?

ODPOVEĎ Dajte mu vedieť, že nemáte záujem. Ak sa situácia nezmení, nahláste to vášmu vedúcemu zamestnancovi alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

IV.2.4. OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV

Skupina MOL sa zaväzuje rešpektovať súkromie ľudí a ich osobné údaje považuje za dôverné. Budeme získavať a uchovávať len také osobné údaje, ktoré potrebujeme na prevádzkovanie našej spoločnosti, čo je v súlade so zákonom.

Skupina MOL sa zaväzuje prijať preventívne bezpečnostné opatrenia na ukladanie osobných údajov do databáz, aby sa predišlo akémukoľvek riziku zničenia a straty alebo neoprávnenému prístupu.

ČO ROBIŤ

- Poznajte zákony a predpisy týkajúce sa ochrany osobných údajov.
- Obmedzte prístup k osobným údajom len pre skutočne oprávnené osoby.
- Získavajte a spracúvajte len také osobné údaje, ktoré sú potrebné a vhodné pre vašu prácu a povinnosti.
- Získavajte a spracúvajte len osobné údaje v rámci stanovených postupov a ukladajte ich takým spôsobom, ktorý zabráni neoprávnenému prístupu k nim.
- Klasifikujte osobné informácie ako dôverné.

• Používajte len také osobné údaje, ku ktorým máte oprávnený prístup, a to len na presne stanovené účely a v rámci dodržiavania zákonov.

ČO NEROBIŤ

- Nenechávajte žiadne osobné údaje nechránené.
- Nikdy sa nesnažte o prístup k osobným údajom, na ktoré nemáte oprávnenie, alebo ak neexistuje žiadny obchodný dôvod na to, aby ste ho mali.
- Nikdy neposkytujte osobné údaje nikomu vnútri alebo mimo Skupiny MOL bez uistenia sa, že je vhodné takto konáť.
- Nezneužívajte osobné údaje.
- Neuchovávajte osobné údaje dlhšie, ako je to potrebné na dosiahnutie zákonného účelu spracovania údajov.

Q **A** **OTÁZKA** Po hre v rámci propagačnej kampane máme stále zaregistrované údaje zákazníkov. Táto databáza môže byť užitočnou pri budúcom marketingovom plánovaní a kampaniach. Je správne, ak si vytvoríme kópiu a budeme ju chrániť heslom?

ODPOVEĎ Nie, nie je. Zhromažďujeme osobné údaje len na vopred definované účely a uchovávame tieto informácie do vopred stanoveného termínu, bez ohľadu na interné obmedzenia k prístupu a ich šifrovanie. Po dosiahnutí účelu spracovania osobných údajov alebo po uplynutí doby ich uchovania sa musia tieto údaje natrvalo vymazať.

OTÁZKA Našiel som v tlačiarne nejaké dokumenty obsahujúce osobné údaje. Čo by som mal urobiť?

ODPOVEĎ Môžete sa to považovať za porušenie ochrany osobných údajov. Ak poznáte vlastníka, ihneď mu dokumenty vráťte. Oznámte to príslušnému oddeleniu na ochranu osobných údajov vo vašej organizácii, oddeleniu Ochrany a obrany, oddeleniu informačnej bezpečnosti alebo oddeleniu pre dohľad nad dodržiavaním predpisov a etických noriem.

IV.2.5. SPRAVODLIVÉ PRACOVNOPRÁVNE POSTUPY

Ludské zdroje sú najdôležitejšimi zdrojmi v Skupine MOL. Skupina MOL sa zaviazala k rozvoju zamestnancov a k zabezpečovaniu rovnováhy medzi pracovným a osobným životom. Zaviazali sme sa k zákonnému a spravodlivému poskytovaniu zamestnania a k rešpektovaniu pracovnoprávnych princípov. To isté tiež očakávame od našich obchodných partnerov a externých zúčastnených strán.

Skupina MOL nebude tolerovať žiadnu formu nútenej, povienej, viazanej alebo detskej práce, ani žiadny iný druh neetických zamestnaneckých postupov, ako sú zadržiavanie mzdy, odmietanie práceneschopnosti alebo dennej doby odpočinku, zneužívanie alternatívnych foriem zamestnania alebo úniky odvodov do poisťovní. Zabezpečíme, aby sa tieto formy práce a otroctva, nevoľníctva a obchodovania s ľuďmi nevyskytovali v rámci našich obchodných spoločností a dodávateľských reťazcov.

Ak miestne zákony nestanovujú presný vekový limit, potom je minimálnym vekom pre bezpečné práce vek 15 rokov a pre nebezpečné práce vek 18 rokov.

Skupina MOL sa zaviazala k implementácii spravodlivého zamestnania a politike odmeňovania v súlade s platnými zákonomi. Zaviazali sme sa k podpore zamestnancov s osobitnými potrebami. Disciplinárne postupy sa realizujú spravodlivým, nezaujatým a transparentným spôsobom. Prepúšťanie sa uskutočňuje ľudským spôsobom a vždy, keďže to možné, tak sa bývalým zamestnancov poskytuje zodpovedajúca pomoc. Skupina MOL uznáva a podporuje slobodu združovania, právo vytvárať a vstupovať do odborov a právo na kolektívne vyjednávanie.

ČO ROBIŤ

- Víšimate si akékoľvek známky nútenej, povienej, viazanej alebo detskej práce, otroctva, nevoľníctva, obchodovania s ľuďmi, alebo akékoľvek neetické zamestnanecké postupy, a nahláste výskyt všetkých takýchto postupov.
- Uistite sa, že naši dodávatelia, zmluvní partneri, sprostredkovatelia, agenti a iní pracujúci v našom mene plne rozumejú tomu, že počas práce pre

Skupinu MOL sa nesmie vykonávať žiadna neetická práca.

- Podporujte slobodu združovania sa, právo na kolektívne vyjednávania a uznávajte právo zamestnancov na vytváranie a vstupovanie do odborov.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy nenajímajte deti a nerealizujte nútenu prácu, aj keď ide o miestne zvyklosti.
- Neuzatvárajte zmluvy ani neobchoduťte s partnermi, ktorí najímajú deti alebo realizujú nútenu, povinnú, viazanú prácu, a to ani vtedy, ak máte len podozrenie na to, že takto konajú.
- Nikdy nepovoľte ani nezatvárať oči pred nútensou alebo detskou prácou, otroctvom, nevoľníctvom alebo obchodovaním s ľudmi kdekoľvek v hodnotovom reťazci.
- Neporušujte právo na odmenu za prácu, slobodu vierovyznania a zhromažďovania, právo na oddych, voľný čas a pravidelnú platenú dovolenku.

OTÁZKA Zistil som, že jeden zo subdodávateľov Skupiny MOL zamestnáva deti a mladistvých, ale v danej krajine nejde o nič nevyčajné. Čo by som mal urobiť?

ODPOVEĎ Ihneď to nahláste vášmu priamemu vedúcemu zamestnancovi. Skupina MOL dodržiava ľudské práva a je nevyhnutne v našom záujme, aby sme spolupracovali len s takými partnermi, ktorí dodržiavajú platné zákony a normy Etického kódexu a kódexu obchodného správania.

IV.3. VOĽNÉ A FÉROVÉ OBCHODOVANIE A KONKURENCIA

Skupina MOL sa zaviazala k spravodlivému trhovému správaniu. Vždy koná v súlade so spravodlivou hospodárskou súťažou a v duchu a v súlade s literou zákona. Skupina MOL zastáva názor, že prísné dodržiavanie pravidiel a zákonov vzťahujúcich sa na hospodársku súťaž, ako aj trhových predpisov nie je len právnou povinnosťou, ale je to základ obchodnej kultúry.

IV.3.1. SPRAVODLIVÁ HOSPODÁRSKA SÚŤAŽ

Hospodárska súťaž je najlepším stimulom pre efektívnosť. Podporuje inovácie a zaručuje zákazníkom najlepšie možnosti pre výber najlepšej ceny. Zatial'čo súťažíme v mnohých našich obchodných činnostiach, táto súťaž sa vykonáva v súlade s normami spravodlivej hospodárskej súťaže a v súlade s platnými zákonmi o hospodárskej súťaži. Prísné dodržiavanie zákonov o hospodárskej súťaži nie je len právnou povinnosťou, ale týka sa aj postojov a kultúry, ktoré môžu mať kladný dosah na podnikateľskú činnosť.

V Skupine MOL rešpektujeme našich konkurentov, nepodporujeme žiadny druh nekalého konania, ktoré by mohlo poškodiť konkurenta a jeho dobrú vôľu a dobré meno a zhromažďujeme údaje o konkurentoch len v súlade so zákonom.

Postupy odporujúce princípom hospodárskej súťaže neprijímame a netolerujeme, sú protiprávne aj vo väčšine krajín, pričom vytvárajú riziko vysokých pokút. Zákony o hospodárskej súťaži zakazujú rôzne postupy, ktoré obmedzujú slobodnú a spravodlivú hospodársku súťaž, ako sú nezákonné dohody medzi konkurentmi alebo protiprávne správanie s cieľom dosiahnuť alebo uchovať monopol.

Skupina MOL venuje osobitnú pozornosť tomu, aby neuzatvárala žiadny druh kartelových dohôd, a tiež aby nepostupovala podľa dohôd uzatvorených s konkurentmi, priamo alebo nepriamo, čo sa týka stanovenia cien, alebo vplyvu na akciové trhy a výrobné alebo predajné kvóty. Nezneužívame naše trhové postavenie a zaviazali sme sa k vytváraniu rovnakých podmienok pre všetkých našich obchodných partnerov.

Skupina MOL považuje členstvo v profesijných združeniach za komunikačný kanál s regulátormi a orgánmi, pričom rešpektuje zákonné povinnosti uvedené v zákonoch o hospodárskej súťaži. Profesijné združenia nie sú fórom, kde by sa mohli nastavovať stratégie, rozdeľovať trhy, harmonizovať ceny alebo kde by sa mohlo vykonávať čokoľvek, čo by porušovalo protimonopolné predpisy. Skupina MOL spolupracuje so svojimi konkurentmi len pri plnení vzájomných spoločenských a ekologických povinností. Skupina MOL bude vyhľadávať takéto príležitosti na zdôrazňovanie našich etických záväzkov.

ČO ROBIŤ

- Používajte iba verejne alebo zákonne dostupné informácie a zdroje na hodnotenie obchodnej činnosti, zákazníkov, dodávateľov a technologických trendov a informácie zhromažďujte zákoným spôsobom.
- Uistite sa, že existuje odôvodnený a zákonný dôvod pre akýkoľvek druh diskusie s konkurentmi.
- Dodržiavajte zákon o hospodárskej súťaži. Obmedzte všetky kontakty s konkurentmi len na to, čo je nevyhnutne potrebné.
- Požiadajte o vzdelávanie v oblasti zákonov a predpisov o hospodárskej súťaži.
- Jasne sa dištancujte od akéhokoľvek trhového správania, ktoré porušuje predpisy.
- Uistite sa, že pojmy, špecifikácie a podmienky, ktoré sme stanovili, umožňujú spravodlivú hospodársku súťaž a že poskytujú slobodné príležitosti pre vstup do našich verejných súťaží.
- Obráťte sa na oddelenie pre dohľad nad dodržiavaním predpisov a etických noriem alebo linku SpeakUp!, ak máte akékoľvek pochybnosti o tom, ako sa máte správať.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy nešíre nepravdivé, škodlivé alebo ničivé informácie alebo chýry o konkurentoch a ich produktoch. Nikdy nepošpiňte konkurentov.
- Nikdy nediskutujte s konkurentmi o tvorbe cien, o budúcich obchodných činnostiach alebo marketingových plánoch, o zákazníkoch a iných citlivých obchodných informáciách.
- Nikdy nesúhlaste s rozdelením trhov, území alebo zákazníkov.
- Nikdy nevypracúvajte pojmy, špecifikácie a podmienky, ktoré by uprednostňovali len jedného alebo obmedzený počet vopred vybraných potenciálnych partnerov pri výbere verejných súťaží.
- Vyhýbajte sa koordinácií správania uchádzačov, utajeným verejným súťažiam, nikdy nediskutujte o tom, či robiť ponuky a kedy/ako ich robiť, nikdy nesúhlaste s rotáciou cenových ponúk ani s kompenzáciou za „stratu“ uchádzača.
- Nikdy nesúhlaste s obmedzovaním výkonu.
- Nikdy nestanovujte pevnú distribučnú maržu, nepostihujte tvorbu cien distribútorov (napr. odchýlku od odporúčanej ceny).
- OTÁZKA** Zúčastnil som sa konferencie, kde som sa stretol s niekoľkými bývalými kolegami, ktorí teraz pracujú pre iné spoločnosti, ale v podobnom odbore. Cez prestávku mi jeden z nich navrhol, aby som sa s ním podeliil o informácie o produktoch a jeho cene, aby sme si navzájom takto pomohli. Čo mám urobiť?
- ODPOVEĎ** Odmietnuť tento návrh. Zosúladené postupy vytvorené spoločne s konkurentmi predstavujú nielen porušenie kódexu, ale ide tiež o porušenie zákonov. Nahláste incident vášmu priamemu vedúcemu zamestnancovi alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

IV.3.2. **DODRŽIAVANIE PREDPISOV, OBMEDZENÍ A SANKCIÍ V OBLASTI KONTROLY DOVOZU A VÝVOZU**

Skupina MOL sa zaviazala, že bude dodržiavať a že vynaloží všetko úsilie na dodržiavanie platných predpisov a právne nariadených obchodných kontrol a obmedzení.

Sankcie a embargá uvalené na dovoz a vývoz sú obchodnými obmedzeniami voči krajinám, územiam, osobám, skupinám alebo subjektom s cieľom zachovať alebo obnoviť medzinárodný mier a bezpečnosť, dodržiavanie ľudských práv, demokraciu a právne normy. Takéto sankcie predstavujú právne zákazy alebo obmedzenia v oblasti predaja, kúpy, prevodu alebo sprístupnenia tovaru, finančných prostriedkov, služieb, softvéru alebo informácií.

Porušovanie pravidiel obchodných kontrol a obmedzení môže mať závažné následky vrátane zabavenia tovaru alebo použitých finančných prostriedkov, značné trestné a občianske pokuty, stratu exportných privilégií, zrušenie zmluvných dohôd a dokonca aj uväznenie.

Prostredie sankcií a embárg je zložité, nestále a dynamické s medzinárodnými právnymi predpismi, ktoré sa môžu zmeniť bez predchádzajúceho upozornenia. Je nevyhnutné poznať takéto obmedzenia a vyhľadávať odbornú pomoc, ak máte pri niektornej transakcii alebo konaní otázky alebo pochybnosti.

✓ ČO ROBIŤ

- Mali by ste poznať medzinárodné obchodné pravidlá.
- Spĺňajte všetky platné požiadavky na dovoz a vývoz, čo zabezpečí, že všetky clá, odvody a dane budú zaplatené.
- Ihneď sa obráťte na právne oddelenie, ak určitá krajina, osoba, skupina alebo subjekt, s ktorým pracujete, alebo ak tieto majú dosah na vašu zamýšľanú obchodnú činnosť, by mohli byť akýmkolvek spôsobom ovplyvnené sankciami.
- Ak máte podozrenie na nezákonnosť dohody, obráťte sa na oddelenie pre dohľad nad dodržiavaním predpisov a etických noriem alebo linku SpeakUp!.

- Uistite sa, že všetky potrebné označenia, dokumentácia, licencie a schválenia ste riadne získali.
- Udržujte krok s medzinárodným vývojom.
- Posúdte, či vaši obchodní partneri sú ovplyvnení medzinárodnými obchodnými obmedzeniami (Poznaj svojho partnera).
- Požiadajte o vzdelávanie v oblasti dodržiavania predpisov, obmedzení a sankcií v oblasti kontroly dovozu a vývozu.

✗ ČO NEROBIŤ

- Nezapájajte sa do žiadneho aspektu obchodnej činnosti s krajinou, osobou, skupinou alebo subjektom, ktorým bola udelená sankcia bez toho, aby ste tomu venovali zvýšenú pozornosť.
- Nedovážajte ani nevyvážajte zakázaný tovar.
- Nikdy neprinášajte zakázaný tovar do krajiny bez toho, aby ste ho priznali k precleniu.

Q
A

OTÁZKA Kolega mi povedal, že by sme mohli kúpiť suroviny výrazne lacnejšie z iného zdroja. USA uvalili sankcie na túto krajinu. Je pravda, že sa to na nás nevzťahuje?

ODPOVEĎ Nie, nie je. Obráťte sa na právne oddelenie. Ak nejaká krajina, fyzická alebo právnická osoba alebo skupina, s ktorými udržujete vzťahy, alebo ak akýkoľvek materiál, majetok alebo služba sa použijú alebo potenciálne ovplyvnia transakcie s vyššie uvedenými, by mohli byť potenciálnym predmetom medzinárodných obchodných obmedzení.

IV.4. BOJ PROTI KORUPCII A PODVODOM

Skupina MOL sa nepodieľa na žiadnej korupcii ani netoleruje korupciu v žiadnej forme (vrátane úplatkárstva, zjednodušených platieb, provízií, vydierania, zneužívania právomoci v osobný prospech, neoprávnených výhod alebo darov so zámerom ovplyvniť niekoho), či už ide o súkromný alebo verejný sektor v akomkoľvek meradle. Zastávame tento názor aj vtedy, ak nás záväzok voči týmto pravidlám umiestní Skupinu MOL do nekonkurenčnej obchodnej pozície, alebo ak vystúpenie proti takýmto činnostiam má

za následok, že Skupina MOL stratí obchodné príležitosti. V celom našom hodnotovom reťazci, v rámci nášho spoločenského patronátu, dobročinnosti a sponzorstva, sme sa zaviazali k politike nulovej tolerancie v otázkach korupcie a úplatkárstva.

Podvod vrátane falšovania záznamov s finančnými alebo nefinančnými údajmi, prania špinavých peňazí a obchodovania s využitím dôverných informácií sú zakázané.

Je našou kolektívou zodpovednosťou vytvárať a udržiavať firemnú kultúru v celom hodnotovom reťazci, ktorý podporuje ľudí, aby konali, ak majú podozrenie alebo pozorujú úplatkárstvo, korupciu alebo podvody, a to bez strachu a v prostredí, ktoré netoleruje odškodňovanie. Skupina MOL používa postupy zamerané na boj proti korupcii a podvodom, ktorých cieľom je znižovať riziko podvodov a poukazovať na zakázané správanie.

Skupina MOL sa nepodieľa na žiadnej korupcii ani netoleruje korupciu v žiadnej forme, či už ide o súkromný alebo verejný sektor v akomkoľvek meradle.

Pál Kara
viceprezident, Právne služby

IV.4.1. ÚPLATKÁRSTVO A KORUPCIA

Korupcia je nesprávne využívanie vplyvu na získanie výhod pre samotného aktéra alebo inú osobu. Korupcia zahŕňa nasledovné:

- ponúkanie, sľubovanie, dávanie alebo vyžadovanie niečoho hodnotného alebo v prospech vládnych úradníkov, súkromných osôb alebo tretích strán s ohľadom na ich vzťahy k úradníkom alebo tým, ktorí majú rozhodovaciu pravomoc, aby sa tito neoprávnene ovplyvňovali s cieľom získať obchodnú výhodu (aktívne úplatkárstvo);
- nezákonné žiadanie, vyžadovanie, súhlas alebo prijímanie niečoho hodnotného alebo láskevosti v akejkoľvek forme na odplatu alebo ako podmienka pre splnenie povinností alebo ovplyvňovania tretej strany, aby tak konala (pasívne úplatkárstvo).

Nepriame úplatkárstvo zahŕňa príspevky pre sprostredkovateľov, ako sú štipendijné fondy, charitatívne dary alebo platby pre subjekty poskytujúce skorumpovanej strane priamu alebo nepriamu výhodu. Nepriame úplatkárstvo môže zahŕňať sprostredkovateľskú tretiu stranu (napr. agenta, makléra, distribútoru alebo zástupcu), ktorá vykoná ktorýkoľvek z vyššie uvedených nesprávnych činov v mene alebo v prospech Skupiny MOL.

Korupcia tiež zahŕňa zneužívanie funkcie alebo postavenia tým, že sa predstiera nezákonné ovplyvňovanie niekoho a týmto podvodom sa žiada alebo prijíma nezákonná výhoda alebo prijatie sľubu na poskytnutie takejto výhody.

Skupina MOL netoleruje korupciu v žiadnej forme. Zaviazali sme sa, že nebudeme vstupovať do obchodných vzťahov s nikým, kto sa zapája do korupčných praktík, a tiež ukončíme obchodné vzťahy s takými subjektmi. Nikto nesmie byť poškodený degradáciou, pokutou alebo iným negatívnym dôsledkom za odmiestnutie vyplatenia alebo prijatia úplatkov, aj keby to malo za následok stratu obchodnej príležitosti.

Porušenie zákonov o boji proti korupcii je závažným trestným činom. Spoločnosti, ktoré porušujú tieto zákony, môžu byť potrestané pokutou, a jednotlivci môžu byť tiež uväznení. Spoločnosti môžu niesť zodpovednosť za korupčné praktiky alebo za úplatkárstvo pridruženej osoby od tretej strany, ak je takéto úplatkárstvo zamerané na získanie alebo udržanie obchodnej výhody pre danú spoločnosť.

Zaviazali sme sa k zvýšenému úsiliu pri menovaní agentov, poradcov alebo iných sprostredkovate-

ľov. Všetky dohody s agentmi, poradcami a inými sprostredkovateľmi si vyžadujú predchádzajúce schválenie a každému sprostredkovateľovi radíme, aby odsúdil korupciu.

Nákupné procesy vykonávame spravodlivým a transparentným spôsobom. Vynakladáme zvýšené úsilie podľa toho, ako je to vhodné, pri hodnotení dodávateľov, zmluvných strán a subdodávateľov, aby sme zabezpečili, že účinne plnia svoje záväzky a postupy týkajúce sa boja proti korupcii.

Dokonca aj zatváranie očí pri podezrení na korupciu môže viesť k zodpovednosti zo strany spoločnosti a pre vás ako jednotlivca.

ČO ROBIŤ

- Mali by ste poznať pravidlá boja proti korupcii a mali by ste sa vyhýbať dohodám a okolnostiam, ktoré nesú v sebe čo i len náznak možného nevhodného správania.
- Dodržujte pravidlá boja proti korupcii a všetky súvisiace postupy vo vašej obchodnej činnosti alebo funkcií.
- Zúčastňujte sa vzdelávania o boji proti korupcii.
- Venujte zvýšenú pozornosť výberu a dohľadu nad obchodnými partnermi, ako sú agenti, poradcovia, zmluvné strany, dodávateľia, partneri spoločného podnikania, zástupcovia, makléri, sprostredkovateľia, distribútori, subdodávateľia, iní partneri alebo poskytovatelia služieb.
- Zabezpečte, aby všetci naši obchodní partneri vrátane agentov, poradcov, zmluvných strán, dodávateľov, partnerov spoločného podnikania, zástupcov, maklérov, sprostredkovateľov, distribútorov, subdodávateľov, iných partnerov a poskytovateľov služieb v celom hodnotovom reťazci chápali, že korupcia je neprijatelná.
- Zabezpečte, aby všetky postupy zabezpečovania zdrojov, najmä postupy verejných súťaží, umožňovali spravodlivú, nestrannú hospodársku súťaž a aby boli transparentné.
- Minimalizujte počet výhradných dodávateľov, pretože tento typ uzavárania zmluvných vzťahov môže zakryť utajené konflikty záujmov alebo schém provízií.
- Zabezpečte, aby kompenzácia vyplatená agentom,

poradcom a iným sprostredkovateľom bola priemeranou a oprávnenou odmenou za poskytnutie zákonných služieb, aby sa vyplácala prostredníctvom kanálov s poctivým úmyslom.

- Zabezpečte spravodlivý, jasný a transparentný patronát, charitatívnu činnosť a sponzorstvo s cieľom zaistiť, aby dary prijimal zamýšľaný príjemca a aby sa nepoužili na neznáme alebo neplánované účely.
- Venujte zvýšenú pozornosť vhodnému správaniu v boji proti korupcii pri každej plánovanej fúzii, akvizícii alebo spoločnom podnikaní a pri dohodách s inými obchodnými partnermi.

- Ihneď nahláste oddeleniu pre dohľad nad dodržiavaním predpisov a etických noriem, oddeleniu Ochrany a obrany alebo na linku SpeakUp!, ak máte podezrenie alebo ak viete o akýkoľvek korupčných postupoch v Skupine MOL alebo u akejkoľvek inej strany v rámci jej hodnotového reťazca.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy neponúknite, neuskutočnite, nepovoľte, neslúbuje, neplafte, nevyhľadávajte ani neprijímate priamo alebo nepriamo žiadne neoprávnené alebo neprimerané platby (či už v hotovosti ako vysoko rizikové výdavky alebo ináč), dary alebo nemiestnu láskevost' za prednostné zaobchádzanie, na ovplyvňovanie obchodného výsledku alebo na získanie obchodnej výhody.
- Neudržiavajte účty mimo účtovnej knihy.
- Nikdy nerobte láskevosti iným, ak sa to týka porušenia povinností.
- Nepokúšajte sa nutiť vládneho úradníka ani súkromnú osobu, aby urobili niečo protizákonné.
- Neuskutočňujte ani nepovoľujte žiadne nevhodné a prehnané platby v prospech vládnych úradníkov alebo súkromných osôb.
- Nikdy nedovoľte agentom, poradcom, zástupcom alebo iným tretím stranám, aby konali v mene Skupiny MOL, pretože by mohli prijať sporné opatrenia alebo podplatiť niekoho.
- V mene Skupiny MOL nikdy neposkytujte priame alebo nepriame príspevky politickým stranám, straníckym funkcionárom, kandidátom alebo organizáciám.

- Nenúťte, nedonucujte ani nepomáhajte nikomu, aby porušoval tieto pravidlá.

- Nikdy úmyselne neprehliadnite ani nezabudnite nahlásiť akýkoľvek náznak nevhodnej platby, nikdy neignorujte prípady korupcie.

OTÁZKA Ako obchodný zástupca máte potenciálneho zákazníka, ktorého zámerom je uzavrieť zmluvu s vysokou hodnotou. Dáva nájavo, že táto bude podpísaná len vtedy, ak Skupina MOL ponúkne pre neho a jeho rodinu návštěvu firmy spoločne s úhradou nákladov na cestovanie, ubytovanie a pohostenie. Sú takéto pozvania povolené, ak by príslušná transakcia generovala príjem pre Skupinu MOL?

ODPOVEĎ Poskytujeme dostatočné informácie a otvorené komunikujeme s našimi partnermi a podporujeme ich návštavy. Avšak toto by nemalo vytvárať súkromné výhody pre ich zástupcov alebo akýkoľvek spriazneným osobám, pretože by sa to kvalifikovalo ako korupcia a táto je príne zakázaná. Nahláste incident vášmu priamemu vedúcemu zamestnancovi alebo požiadajte o radu na linke SpeakUp!.

OTÁZKA Jeden z našich distribútorov (sprostredkovateľov) poskytol klúčovým partnerom drahé lístky na prestížne športové podujatie. Nebola to len láskevost', po tomto by mohli lepšie vyzerať aj obchodné výsledky. Môžem to uviesť u iných sprostredkovateľov ako dobrý príklad?

ODPOVEĎ Toto by mohlo byť vnímané ako nevhodné ovplyvňovanie klientov, aby zvolili našich distribútorov. Keďže Skupina MOL je po etickej a právnej stránke zodpovedná za akýkoľvek úplatok ponúknutý v našom hodnotovom reťazci, môže to poškodiť naše dobré meno a môže to byť príne potrestané uložením pokuty. Určite to nahláste vášmu priamemu vedúcemu zamestnancovi alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

OTÁZKA Počas konverzácie jeden z našich kolných agentov poznamenal, že „by mohli „potlačiť“ dohodu s úradnými zástupcami“. Pre Skupinu MOL by to bolo veľmi užitočné, pretože by to urýchliло administratívny postup a nevznikli by nám žiadne náklady. Nemusíme sa do toho starať, však?

ODPOVEď Nebolo by to správne. Keďže sme po etickej a právnej stránke zodpovední za akýkoľvek úplatok ponúknutý v našom hodnotovom reťazci, môže to poškodiť naše dobré meno a môže to byť prísné potrestané uložením pokuty. Pripomeňte colnému agentovi, že Skupina MOL odmietla všetky korupčné postupy. Určite nahláste tento incident vášmu priamemu vedúcemu zamestnancovi alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

OTÁZKA Zástupca spoločného podniku vám povie, že v danej krajine je len jeden odborný poradca v príslušnej odbornej oblasti, ktorého názor prijímajú štátne orgány, takže dáva jasne najavo, že je absúltne nevyhnutné využiť túto službu.

ODPOVEď Zmluvy o poradenských službách predstavujú typickú formu korupcie. Vždy, keď dostanete žiadosť o „povinné poradenstvo“, nahláste to vášmu vedúcemu zamestnancovi alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

IV.4.2. DARY A POHOSTINNOSŤ

Dary a pohostinnosť sú položky a služby s hodnotou, ponúkané a prijímané jednotlivcami alebo ich rodinnými príslušníkmi. Dary zahŕňajú peňažné alebo nepeňažné položky, ako sú vybavenie, priaznivé podmienky alebo zľavy na produkt/službu, pôžičky, používanie vozidiel, cestovné náklady alebo rekreačné zariadenia, lístky a darčekové poukazy. Pohostenie alebo pohostinnosť, ako sú obchodné obedy/večere, rekreačné, kultúrne alebo športové podujatia atď. sa tiež považujú za dary.

V Skupine MOL sa dávanie a prijímanie darov a pohostinnosť toleruje len vtedy, ak ide o obchodnú pozornosť, ktoré nie sú väčšej materiálnej hodnoty a ani časté a ktoré nikdy nie sú určené na nezákonné ovplyvňovanie rozhodnutí. Dary a pohostenie sa dávajú bez očakávania ich vrátenia a nikdy nesmú ovplyvňovať nestranné rozhodovanie uskutočnované kymkoľvek, ani by sa nemal vytvárať dojem, že toto rozhodovanie ovplyvňujú. Nikdy by sa nemali ponúkať a prijímať ako výmena za uprednostňované zaobchádzanie v akomkoľvek obchodnom prípade. Skupina MOL víta a umožňuje svojim partnerom, ak podporujú firemnú dobročinnú iniciatívu na-

miesto odovzdávania darov zamestnancom. Všetky dobročinné príspevky a sponzorstvo by malo byť transparentné a mali by sa uskutočňovať v súlade s platnými zákonmi a nikdy by sa nemali používať na zakrývanie korupcie.

Ponúkanie darov a pohostinnosti vládnym úradníkom a politickým zúčastneným stranám si vyžaduje osobitnú starostlivosť. Niektoré krajinu majú osobité obmedzenia, čo sa týka hodnoty a povahy darov a pohostinnosti, ktoré môžu ich úradníci prijať. Dary a pohostinnosť, ktoré sú priateľné medzi obchodnými partnermi, nemusia byť priateľné medzi obchodnou stranou a úradníkom alebo politickou zainteresovanou stranou, pretože dokonca aj malé dary, jedlo alebo pohostenie by sa mohli vnímať ako pokusy o nevhodné ovplyvňovanie pri rozhodovaní. Nikdy nie je vhodné, aby ste sa pokúšali ovplyvňovať rozhodnutie tak, že ponúknete osobné výhody vládnemu úradníkovi alebo komukoľvek inému. Dodržiavame a podporujeme zákony, ktoré zakazuju úplatkárstvo a korupciu.

Transparentnosť a vhodnosť darov a pohostinnosti sú obzvlášť dôležité počas ponukových konaní a verejných súťaží. Malá hodnota s celkovou hodnotou nižšou ako 50 EUR, reklamné predmety (napr. perá, klúčenky a kalendáre), ďalšie obchodné dary, položky, služby, pracovné obedы a večere, nápoje a účasť na konferenciach odovzdané bez zámeru ovplyvňovať sa môžu prijať bez toho, aby ich bolo potrebné zaregistrovať ako dary.

Avšak akýkoľvek typ odovzdaného alebo prijatého daru s celkovou hodnotou väčšou ako 50 EUR sa musí zaregistrovať a môžu sa prieťať s písomným súhlasmom príslušného vedúceho pracovníka so zamestnávateľskými právami. Dary, služobné obedы a večere a naplánované udalosti s hodnotou vyššou ako 50 EUR, ktoré sa nezaznamenajú do registra darov, môžu byť považované

za úplatkárstvo. Akýkoľvek dar alebo pohostinnosť, ktoré sa odovzdali alebo poskytli so zámerom ovplyvňovať nedovoleným spôsobom, sa považujú za úplatkárstvo bez ohľadu na hodnotu a to, či sú zaregistrované alebo nie.

Ak dar nie je možné odmietnuť z dôvodu zdvorilosti alebo z praktických dôvodov (napr. už je doručený a nie je možné ho odôvodniť poslati naspäť), vedúci zamestnanec, ktorý je zodpovedný za firemného zamestnanca Skupiny MOL, ktorý dar prijíma, by mal rozhodnúť, či poskytnúť povolenie na ponechanie daru alebo či ho ponúknúť na charitatívne účely alebo ako výhodu pre komunitu.

✓ ČO ROBIŤ

- Nahláste vášmu vedúcemu zamestnancovi, ak ste vy alebo vaša rodina prijali dar alebo pohostinnosť, ktoré spadá do rozsahu kódexu, a tento potom rozhodne o jeho ponechaní, ponúknutí na charitatívne účely alebo vrátení darcovi.
- Zaznamenajte všetky dary a pohostinnosť do registra darov s celkovou hrubou hodnotou vyššou ako 50 EUR bez ohľadu na jeho prijatie alebo odmietnutie. Ak máte pochybnosti týkajúce sa hodnoty, spojte sa s vaším vedúcim zamestnancom.
- Získajte písomný súhlas od vášho vedúceho

zamestnanca pre ponuku darov alebo pohostinnosti (vrátane náhrady cestovných nákladov) pre ktoréhoľvek obchodného partnera, vládneho úradníka, politickú zúčastnenú stranu alebo tretiu stranu.

- Informujte vášho vedúceho zamestnanca o pozvaniach prijatých s obchodným cielom a zabezpečte, aby prijatie takýchto pozvaní bolo vopred písomne odsúhlasené (napr. e-mailom).
- Ak si nie ste istý a ak máte akékoľvek otázky týkajúce sa darov, obráťte sa na linku SpeakUp!.

✗ ČO NEROBIŤ

- Nikdy nedovolte, aby nejaký dar alebo pohostinnosť ovplyvnili vaše obchodné rozhodnutia alebo aby spôsobili, že ostatní budú presvedčení o tom, že ste boli ovplyvnený alebo že by ste čo i len mohli byť.

- Neprijímajte bez písomného súhlasu dary ani pohostinnosť od obchodných partnerov, ktoré prekračujú predpísaný limit hodnoty, ani žiadne dary alebo pohostinnosť, ktoré by inak mohli ovplyvniť váš úsudok bez ohľadu na ich hodnotu.
- Nevyžadujte ani nepodporujte aktuálnych alebo potenciálnych obchodných partnerov, aby vám dali akúkoľvek položku alebo láskavosť bez ohľadu na ich hodnotu.
- Nikdy neponúkajte, nedávajte, nevyhľadávajte ani neprijímajte akékoľvek dary alebo pohostenie, ktoré:
 - by sa mohlo vysvetľovať ako úplatkárstvo, odmena alebo porušenie akýchkoľvek zákonov alebo predpisov (napr. nemôžete si to dovoliť alebo vrátiť sami);
 - sú hotovosťou alebo ekvivalentom hotovosti;
 - boli vyžiadane alebo ponúknuté ako odplata za niečo iné;
 - sú osobnou službou;
 - sú udalosťou, kde pozývajúci obchodný partner nie je prítomný.
- Neskrývajte ani nenapomáhajte pri utajovaní ponúk, darov alebo prijímaní darov a pohostinstva.
- Nikdy neponúkajte dary alebo pohostinnosť príbuzným alebo hostom obchodných partnerov, vládnych úradníkov alebo politických zúčastnených strán.

OTÁZKA V krajine, kde momentálne pracujem, sa odmietnutie darov považuje za urážku. Jeden z našich partnerov ma prekvapil špeciálnym darom. Čo mám urobiť?

ODPOVEĎ Akýkoľvek dar odovzdaný s cieľom nezákoného ovplyvňovania vášho úsudku, ako aj naturálne pôžitky zamerané na ovplyvňovanie rozhodovania musia byť odmietnuté a nahlásené bez ohľadu na ich hodnotu. Ak ide o prirodzenú zdvorilosť, informujte vášho priameho vedúceho zamestnanca o všetkých daroch s hodnotou vyššou ako 50 EUR. Váš priamy nadriadený rozhodne o tom, či sa dar môže ponechať, alebo či ho treba ponúknúť na charitatívne účely alebo vrátiť osobe, od ktorej bol prijatý. Všetky dary, služobné obedy a večere a naplánované udalosti, ktorých hodnota je vyššia ako 50 EUR, sa musia zaznamenať do registra darov v príslušnej organizačnej jednotke.

IV.4.3. PODVODY

Podvody sú všetky druhy úmyselného a nesprávneho podvodného triku. Toto zahŕňa úmyselné nepravdivé vyhlásenie alebo utajenie materiálnej skutočnosti na účely vynútenia ďalšieho úkonu a získania výhody, ktorá spôsobuje škody. K podvodu môže dôjsť aj bez podvodného prvku, keď sa osoby alebo strany vopred dohodnú na príslušných procesoch, aby dosiahli nepravdivý dojem o skutočnej obchodnej činnosti alebo transakcii v osobný prospech.

Skupina MOL sa zaviazala bojovať proti podvodom a netoleruje žiadne podvodné konanie. V záujme zachovania hodnôt, majetku a dobrého mena Skupiny MOL sme všetci osobne zodpovední za konanie v dobrej viere, v súlade s príslušnými pravidlami a predpismi a mali by ste sa mať na pozore pri akomkoľvek náznaku podvodu. Dokonca aj zatváranie očí pri podozrení na podvod môže viesť k zodpovednosti zo strany spoločnosti a pre vás ako jednotlivca.

jednotke, bez ohľadu na to, či boli prijaté alebo nie. Ak sa nezaznamenajú, môžu sa považovať za úplatkárstvo. Uistite sa, že naši partneri poznajú kódex vrátane pravidiel týkajúcich sa darov a pohostinnosti.

OTÁZKA Významný obchodný partner mi poslal pozvánku na konferenciu. Viem, že musíme znova znížiť náklady, ale keďže partner ponúkol pokryť všetky výdavky na registráciu a ubytovanie, myslím si, že by bolo správne vybrať si niekoľko dní voľna, aby som sa mohol zúčastniť na konferencie a získal prístup k užitočným informáciám. Ide o výhodnú ponuku pre každého, však?

ODPOVEĎ Nie, nejde o výhodnú ponuku. Ak tak urobíte, porušíte kódex a poškodíte integritu a dobré meno Skupiny MOL ako féróvého obchodného partnera. Pozvania na obchodné účely sa musia vždy nahlásiť a je potrebný predchádzajúci písomný súhlas od vášho vedúceho zamestnanca. Ak daná hodnota prevyšuje 50 EUR, musí sa to tiež zaznamenať do registra darov v príslušnej organizačnej jednotke.

✓ ČO ROBIŤ

- Mali by ste poznáť pravidlá a postupy týkajúce sa boja proti podvodom.
- Vždy dodržiavajte opatrenia a procesy zamerané na zabránenie podvodov.
- Všimajte si akékoľvek podozrivé znaky, udalosti alebo transakcie, ktoré by mohli viesť k podvodu v Skupine MOL.
- Vždy zdokumentujte udalosti a transakcie tak, ako sa skutočne odohrali.
- Zabezpečte, aby všetky obchodné postupy, vrátane, ale nie obmedzujú sa na postupy zabezpečovania zdrojov, overovania výkonu a prijímania faktúr boli transparentné a aby umožňovali spravodlivú, nestrannú hospodársku súťaž a hodnotenie.
- Ak máte podozrenie alebo ak viete o akýchkoľvek podvodných činnostiach, nahláste to oddeleniu pre dohľad nad dodržiavaním predpisov a etických noriem, bezpečnostnému oddeleniu alebo na linku SpeakUp!.

✗ ČO NEROBIŤ

- Nikdy nefalšujte žiadne údaje, certifikáty alebo overovacie dokumenty a nikdy neprijímajte žiadne dokumenty, ktoré sú podozrivé.
- Nezapájajte sa do dohôd, o ktorých si myslíte, že by mohli byť podvodom alebo že by sa mohli skončiť podvodom.
- Nikdy neobchádzajte predpisy, postupy a kontroly, aby ste mohli svoju prácu vykonávať rýchlejšie alebo ľahšie.

OTÁZKA Vyšší manažér, s ktorým nemám pravidelný obchodný kontakt, mi poslal naliehavú a nezvyčajnú žiadosť, aby som spracoval objednávku s veľkou platobnou hodnotou. Čo mám urobiť?

ODPOVEĎ Toto je typický znak podvodu. Vždy postupujte podľa stanovených postupov bez ohľadu na úroveň, odkiaľ žiadosť prišla. Ak je podozrivá, dvakrát skontrolujte zdroj. Nahláste to svojmu vedúcemu zamestnancom, oddeleniu Ochrany a obrany alebo na linku SpeakUp!.

IV.4.4. PRANIE ŠPINAVÝCH PEŇAZÍ

Skupina MOL sa zaviazala k absolútному zákazu prania špinavých peňazí. Pranie špinavých peňazí je proces ukrývania nezákoných finančných prostriedkov alebo ich používanie tak, že sa zdá, že je to zákonné, takže nezákoný pôvod alebo povaha finančných prostriedkov alebo majetku je ukrytá v zákonných obchodných aktivitách. Tiež to zahŕňa používanie zákonných finančných prostriedkov na podporu trestnej činnosti alebo terorizmu.

Porušovanie zákonov vo väčšine krajín zahŕňa aj marenie vyšetrovania alebo neoznámenie podozrenia z prania špinavých peňazí.

Nikdy neospravedlňujeme, neuľahčujeme ani nepodporujeme pranie špinavých peňazí, čo znamená nasledovné:

- Dodržiavame všetky platné zákony a predpisy týkajúce sa prania špinavých peňazí.
- Nikdy sa nezapájajme do obchodných činností, ktoré sú zamerané na financovanie alebo podporu trestnej činnosti alebo terorizmu.
- Vyhladávame riešenia pre minimalizovanie rizík prostredníctvom postupov zameraných proti praniu špinavých peňazí.
- Prijíname odôvodnené a vhodné kroky na identifikáciu a posúdenie integrity našich obchodných partnerov.
- Dodržiavajte všetky pravidlá a dodatočné požiadavky, ktoré sa vzťahujú na vaše konkrétné obchodné činnosti, aby ste poznali svojich klientov.
- Nahláste všetky obavy alebo podozrivé transakcie alebo incidenty možného prania špinavých peňazí vášmu línirovému vedúcemu zamestnancovi.
- Venujte zvýšenú pozornosť svojim obchodným partnerom a finančným prostriedkom, tovarom a majetku, ktorý Skupina MOL prijíma.
- Dávajte pozor na akékoľvek snahy o uskutočnenie alebo vyžiadanie platieb spôsobom, ktorý sa odchyluje od bežných alebo pravidelných obchodných postupov.

✓ ČO ROBIŤ

ČO NEROBIŤ

- Nikdy neobchoduje s osobami podozrivými z trestnej činnosti ani nepracujte s výnosmi z trestnej činnosti, ak sa vaše podozrenie vhodne neprehodnotí a nevyrieši.
- Nikdy nediskutujte o vašom podozrení na pranie špinavých peňazí s obchodným partnerom.
- Nikdy nedávajte výstrahu subjektu o vyšetrovaní, o ktorom viete.
- Nefalšujte, neskrývajte, neničte ani nelikvidujte dôkazy.
- Nikdy nezískavajte, nepoužívajte ani nedržte peniaze alebo majetok, ktorý sa mohol získať z výnosov z trestnej činnosti.
- Nikdy neskrývajte pôvod alebo povahu majetku získaného trestnou činnosťou.
- Nikdy sa nezapájajte do dohôd, ktoré by sa mohli týkať majetku získaného trestnou činnosťou alebo výnosov z trestnej činnosti.

Q **A** **OTÁZKA** Zákazník vám povie, že náhodou previedol fakturovanú čiastku z viacerých účtov spoločnosti, takže došlo k značnému preplatku. Chce, aby sa táto veľká suma uhradila ako peňažný prevod na iný účet.

ODPOVEĎ Nahľaste incident vášmu vedúcemu zamestnancovi, pretože by mohlo ísť o pokus o pranie špinavých peňazí, alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

IV.4.5. OBCHODOVANIE S VYUŽITÍM DÔVERNÝCH INFORMÁCIÍ A MANIPULÁCIA S TRHOM

Skupina MOL sa zaviazala podporovať spravodlivé, otvorené trhy, okrem iného aj spravodlivé obchodovanie s verejne obchodovanými cennými papiermi.

Obchodovanie s využitím dôverných informácií sa týka nezákonného používania dôverných informácií s cieľom získať materiálny zisk.

„Informácie o spoločnosti od zainteresovaných osôb“ sú informácie, ktoré nie sú verejné a sú relevantné, priamo alebo nepriamo súvisia so Skupinou MOL alebo inou verejne obchodujúcou spoločnosťou, ktorých finančné nástroje, ak by sa zverejnili, by pravdepodobne mali výrazný vplyv na ceny finančných nástrojov.

„Finančné nástroje“ zahŕňajú, ale nie sú obmedzené na prevoditeľné cenné papiere, nástroje peňažného trhu, opcie, termínované obchody, výmenné operácie a dohody o budúcich úrokových sadzbách.

Obchodovanie s využitím dôverných informácií je, ak niekto, kto vlastní dôverné informácie:

- obchoduje, zruší alebo doplní objednávku na finančný nástroj vďaka dôverným informáciám od zasvätených osôb na svoj vlastný účet alebo účet tretej strany,
- vydá pokyn splnomocnencovi, aby tak konal,
- delí sa o tieto dôverné informácie s niekym, kto nemá oprávnenie na tieto informácie.

„Manipulácia s trhom“ alebo „investičný podvod“ je to, keď niekto šíri nepravdivé informácie, skrýva platné informácie alebo vstupuje do predstieraných transakcií týkajúcich sa finančných nástrojov alebo ich eminenta, aby mohol manipulovať s cenami.

ČO ROBIŤ

- Dávajte pozor na to, aby ste chránili dôverné informácie dokonca aj pred náhodným odhalením.
- Nahľaste to, ak si myslíte, že sa niekto podieľa na obchodovaní s využitím dôverných informácií alebo že manipuluje s trhom.

ČO NEROBIŤ

- Nekupujte ani nepredávajte finančné nástroje, ak vlastníte dôverné informácie od zasvätených osôb týkajúce sa finančnej oblasti a nikdy nevydávajte pokyny tretej strane, aby tak konala.
- Nikdy neodhalujte dôverné informácie od zasvätených osôb nikomu neoprávnenému vnútri alebo mimo Skupinu MOL vrátane rodinných príslušníkov, bez predchádzajúceho súhlasu.
- Nikdy nešírte chýry o trhoch ani nepravdivé informácie, aby ste mohli manipulovať s finančnými nástrojmi.
- Nikdy nedovolte, aby unikli dôverné informácie, ani nedávajte tipy nikomu na základe dôverných informácií.
- Nikdy nepoužívajte informácie na obchodovanie s cennými papiermi ani neodporúčajte, že by to mal niekto iný urobiť.

Q **A** **OTÁZKA** Ste zapojený do geologického prieskumu, takže viete o tom, že Skupina MOL má za sebou úspešný objav. Zatiaľto nebolo zverejnené, ale ak sa to ohlásí, zvýšia sa ceny akcií. Môžete si kúpiť akcie, aby ste využili túto výhodu?

ODPOVEĎ Nie, ide o internú informáciu, ktorá sa považuje za dôvernú informáciu zasvätených osôb. Na základe takýchto informácií nikto nesmie kupovať akcie spoločnosti MOL ani ich odhalovať nikomu inému.

ČO ROBIŤ

IV.4.6. PRAVDIVÉ NAHLASOVANIE A INTEGRITA OBCHODNÝCH POSTUPOV

Záznamy a správy sú majetkom spoločnosti a musia byť pravdivé a komplexné. V Skupine MOL vytvárame záznamy a správy obsahujúce informácie o spoločnosti tak, aby boli pravdivé, presné a objektívne.

Záznamy a správy zahŕňajú finančné údaje (účtovníctvo) a nefinančné informácie, ako sú popisy projektov a výsledkov, technické údaje, hodnotenia výkonu, záznamy ľudských zdrojov, informácie o ľudských právach a všetky ďalšie informácie, ktoré sú dôkazom o obchodnej činnosti, ktoré vyžaduje zákon alebo sú ináč potrebné pre rozhodovanie a pre organizačný archív Skupiny MOL.

Falšovanie záznamov alebo skreslovanie skutočnosti nikdy nemôže byť odôvodniteľné ani ospravedlniteľné. Skupina MOL netoleruje žiadny druh nepravdivého nahlasovania alebo zamlčania skutočnosti v správach ani interpretáciu tých istých skutočností iným spôsobom v iných situáciach podľa momentálnych cielov.

Finančné alebo nefinančné zaznamenávanie a nahlasovanie integrity je povinné pri rozhodovaní, ochrane našej dôveryhodnosti a dobrého mena, pri plnení našich zákonných a regulačných povinností, pri plnení našich povinností voči akcionárom a všetkým externým zúčastneným stranám.

Nesprávne riadenie záznamov a správ môže komplexne a účinne zvýšiť výrazně obchodné riziká vedúce k právnym dôsledkom a spôsobujúce poškodenie dobrého mena a finančné a konkurenčné nevýhody.

ČO ROBIŤ

- Musíte porozumieť, ktoré informácie by sa mali zaznamenávať a riadne spravovať a ktoré by sa mali zlikvidovať.
- Všetky záznamy, hodnotenia a návrhy pripravte čestne a komplexne.
- Zabezpečte, že o všetkých rozhodnutiach budú ľudia dobre informovaní.
- Zabezpečte, aby všetky transakcie boli riadne schválené a presne a úplne zaznamenané.

- Zabezpečte, aby boli všetky príslušné zúčastnené transakcie riadne schválené a aby boli nastavené v systémoch spoločnosti.
- Zabezpečte, aby sa nevytvárali a neudržiavali žiadne utajené alebo nezaznamenané sumy, finančné prostriedky alebo majetok.
- Výdavky zostavujte, overujte a schvalujte presne a v súlade s predpismi Skupiny MOL.
- Nahláste akékoľvek obavy alebo nezrovnalosti v hláseniach, účtovníctve, kontrolách alebo v akýchkoľvek iných záležitostach vnútorného riadenia.

ČO NEROBIŤ

- Neudržiavajte účty mimo účtovnej knihy.
- Nikdy nezavádzajte pri rozhodovaní tak, že budete nesprávne interpretovať, ukrývať alebo falšovať akékoľvek informácie.
- Nikdy zámerne nevytvárajte nepravdivé alebo zavádzajúce položky v systéme, správach, dokumentoch, záznamoch alebo žiadostiach o výdavky.
- Nikdy nefalšujte žiadne finančné alebo nefinančné dokumenty, správy alebo záznamy.
- Nepokúšajte sa ovplyvňovať iných, aby urobili niečo, čo by bolo v rozpore s integritou finančných alebo nefinančných záznamov alebo správ.
- Nikdy neskrývajte, nemeňte, neničte ani iným spôsobom nezasahujte do informácií alebo majetku spoločnosti, ktoré sa vzťahujú na aktuálne, čakajúce, budúce alebo pravdepodobné kontroly, súdne spory alebo vládne alebo regulačné vyšetrovania.
- Nepredávajte, neprevádzajte ani nelikvidujte majetok bez riadneho dokumentovania a schválenia.
- Nikdy nezaväzujte Skupinu MOL k zmluvným záväzkom, ak na to nemáte oprávnenie.
- Neodstraňujte ani nelikvidujte záznamy pred dátumom uvedeným v retenčnom pláne bez predchádzajúceho súhlasu.

OTÁZKA Môj vedúci zamestnanec ma požiadal, aby som zadal technické obchodné číselné údaje do správy o stave prebiehajúceho projektu, pri ktorých sa očakáva, že sa po ukončení projektu budú opravovať, pretože si myslí, že „takto to vyzerá oveľa lepšie a aj tak by sme tie čísla dosiahli“. Čo mám robiť?

ODPOVED Falšovanie záznamov a neoprávnené zmeny číselných údajov nemožno odôvodniť ani prijať. Nahláste to na linku SpeakUp!.

IV.5. LOJÁLNOSŤ K SPOLOČNOSTI

Je našou povinnosťou chrániť investície akcionárov a zabezpečiť ich dlhodobú návratnosť, ktorá môže konkurovať iným popredným spoločnostiam v danom odvetví. Na to, aby sme to mohli v Skupine MOL dosiahnuť, vyhýbame sa konfliktu záujmov. Chránime záujmy, majetok, obchodné tajomstvá, duševné vlastníctvo spoločnosti a zaistujeme zabezpečenie údajov.

IV.5.1. VYHÝBANIE SA KONFLIKTU ZÁUJMOM

Skupina MOL vykonáva zložité a rôznorodé aktivity a môže byť pre ňu náročné posúdiť, či určitá činnosť nezasahuje do záujmov Skupiny MOL. Od každého sa očakáva, že vyhľadá pomoc, aby zabránil akémukoľvek konfliktu záujmov. Skupina MOL rešpektuje súkromie zamestnancov a zvyčajne sa nezaujíma o to, čo robia ľudia mimo práce. Avšak existuje vzťah medzi Skupinou MOL a jej zamestnancami a ďalšími partnermi, kde by sa mohli objaviť konflikty záujmov, ak by súkromná činnosť zamestnanca potenciálne zasahovala do očakávanej lojalnosti voči záujmom Skupiny MOL.

Ku „konfliktu záujmov“ dochádza vtedy, keď osobný vzťah, účasť v externých činnostiach alebo záujem v inej obchodnej činnosti ovplyvňuje rozhodovanie alebo by sa to mohlo vnímať ako nezákonné ovplyvňovanie rozhodnutí.

Je potrebné zabrániť situáciám s konfliktom záujmov. Zamestnanci sú povinní zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by akýmkoľvek

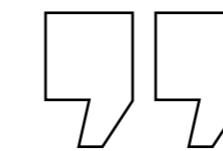

spôsobom zasahovalo do ich schopnosti nestranne a objektívne rozhodovať v mene Skupiny MOL alebo by to mohlo ohroziť záujmy Skupiny MOL. Konflikty záujmov môžu ohroziť vaše vlastné dobré meno a meno Skupiny MOL, môžu spôsobiť škody v záujmoch Skupiny MOL a mať negatívny dosah na pracovnú morálku.

Existuje mnoho rôznych situácií, kde sa môže objaviť konflikt záujmov; k niektorým typickým ovplyvňujúcim faktorom patria napríklad:

- ak máte druhé zamestnanie alebo mandát;
- účasť v obchodnom partnerstve alebo súkromných podnikoch;
- zamestnanie alebo vzťahy blízkych príbuzných a ak máte blízkeho príbuzného alebo niekoho, s kym máte súkromný vzťah a je vaším spolupracovníkom, ktorý vám podáva hlásenia alebo ktorý je vaším nadriadeným;
- investície.

József Simola
finančný riaditeľ Skupiny MOL

Je našou povinnosťou chrániť investície akcionárov a zabezpečiť ich dlhodobú návratnosť, ktorá môže konkurovať iným popredným spoločnostiam v danom odvetví.

Podrobne popisy a pravidlá deklarujúcich faktorov, ktoré potenciálne spôsobujú konflikt záujmov, sú popísané v miestnych predpisoch v súlade s miestnymi zákonomi.

ČO ROBIŤ

- Zverejnite akékoľvek ďalšie zamestnania, vykonané služby a prepojenia s konkurentmi, zákazníkmi, dodávateľmi alebo zmluvnými stranami vášmu vedúcemu zamestnancovi a získajte písomné schválenie.
- Získajte písomné schválenie ešte pred priatím pozície v orgáne externej spoločnosti.
- Oznámite vášmu vedúcemu zamestnancovi, ak máte v pláne investovať do konkurencie, zákazníka, dodávateľa alebo zmluvnej strany a získajte písomné schválenie, okrem prípadu získavania akcií vo verejne obchodovaných spoločnostiach.
- Oznámite vášmu vedúcemu zamestnancovi, ak máte akékoľvek druh vzťahu, ktorý by mohol vytvárať alebo pri ktorom by sa zdalo, že by mohol vytvárať konflikt záujmov.
- Vyhľadajte pomoc u kompetentného miestneho funkcionára alebo sa obráťte na linku SpeakUp!, ak máte akékoľvek pochybnosti alebo otázky.

ČO NEROBIŤ

- Nevykonávajte dohľad, neovplyvňujte podmienky zamestnania alebo iné zmluvné vzťahy rodinného príslušníka alebo inej blízkej súkromnej osoby.
- Nikdy neposkytujte služby a nepracujte v rámci obchodnej činnosti, s ktorou už spolupracujete v rámci svojej práce v Skupine MOL.
- Nikdy neinvestujte do dodávateľa, zmluvnej strany, zákazníka alebo klientskej spoločnosti, ak sa podieľate na výbere alebo hodnotení alebo vyjednávaní a rokovanie s týmito spoločnosťami. Toto tiež platí vtedy, ak vykonávate dohľad nad niekým s takouto povinnosťou.

OTÁZKA Ako zamestnanec Skupiny MOL by som rád podporil obchodnú činnosť svojej manželky. Mám sa podieľať na vyjednávacích ako zástupca spoločnosti. Je to v konflikte s mojimi pracovnými povinnosťami?

ODPOVEĎ Musíte to nahlásiť vášmu vedúcemu zamestnancovi a získať písomný súhlas od vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva voči vám zamestnávateľské práva. Ten rozhodne o tom, či to predstavuje konflikt záujmov alebo nie.

OTÁZKA Ak mám partnerský vzťah s kolegom, je to problematické z etického hľadiska?

ODPOVEĎ Nie je to neetické samo osebe. Môže to byť však problém, ak situácia zahrňa konflikty záujmov. Vaše odborné rozhodnutia by nemali byť týmto vzťahom ovplyvnené. Poradte sa so svojím vedúcim zamestnancom alebo kompetentným pracovníkom pre otázky etiky a nájdite účelné riešenie. Dodržiavanie etikety na pracovisku je tiež dôležité.

OTÁZKA Môžu piateľské vzťahy alebo aktuálne rodinné vzťahy viesť ku konfliktom záujmov?

ODPOVEĎ Konflikty záujmov sa môžu objaviť v akomkoľvek osobnom vzťahu, ktorý ovplyvňuje rozhodnutie v mene Skupiny MOL, alebo ktoré umožňuje využívať informácie získané v mene Skupiny MOL na súkromné účely. Povinnosti však v tomto prípade stanovujú miestne zákony. Ak máte akékoľvek pochybnosti o tom, čo by sa malo zverejniť v písomnej podobe, poradte sa so svojím vedúcim zamestnancom alebo partnerom LZ.

IV.5.2. OCHRANA MAJETKU SPOLOČNOSTI

Skupina MOL má rozsiahly hnutelný aj nehnuteľný majetok, finančné a nefinančné zdroje významnej hodnoty. Je našou povinnosťou chrániť tento majetok a využívať ho len na riadne a rozvážne obchodné účely. Nevhodné alebo nevyhovujúce spravovanie firemného majetku a zdrojov akéhokoľvek druhu považujeme za zneužívanie záujmov akcionárov.

Zamestnanci, dodávatelia, zmluvné strany a obchodní partneri Skupiny MOL musia prevziať zodpovednosť za zabezpečenie integrity, ako aj za účelné, hospodárne a efektívne používanie majetku Skupiny MOL. Všetci zamestnanci a každý oprávnený jednotlivec môžu používať finančné

prostriedky spoločnosti, jej majetok a zdroje len na zákonné a schválené obchodné účely.

Prenosné vybavenie alebo vybavenie na prácu na doma (napr. laptopy a mobilné telefóny) využívané zamestnancom zostávajú vo vlastníctve spoločnosti v rámci Skupiny MOL a musia sa používať s primeranou starostlivosťou.

ČO ROBIŤ

- Nahláste akékoľvek krádež, zneužívanie alebo plynftanie majetkom alebo finančnými prostriedkami spoločnosti ihned, keď to spozorujete.
- Počas plánovania a vykonávania činností sa vždy usilujte o hospodárne riešenia a riešenia šetriace zdroje spoločnosti v dlhodobom horizonte.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy nepoužívajte firemný majetok a zariadenia na súkromné účely okrem prípadov, kde je to vyslovene povolené zo strany vedúceho zamestnanca pri uplatňovaní ľudských práv zamestnancov v súlade s platnými zákonomi.
- Počas pracovnej doby sa nevenujte súkromným záležitosťiam.

OTÁZKA Potrebujem prepraviť stavebný materiál v blízkosti trasy, po ktorej jazdia nákladné vozidlá spoločnosti. Bude problém, ak požiadam vodiča, aby urobil malú odbočku?
ODPOVEĎ Firemný majetok sa môže používať na súkromné účely len na základe povolenia zo strany zamestnávateľa vydaného v súlade s platnými pravidlami. Ak zistíte postupy, ktoré sú s tým v rozpore, nahláste to vášmu vedúcemu zamestnancovi, oddeleniu Ochrany a obrany alebo na linku SpeakUp!.

IV.5.3. OCHRANA OBCHODNÉHO TAJOMSTVA, OBCHODNÝCH INFORMÁCIÍ

V Skupine MOL zhromažďujeme informácie len spravidlivým a prísně zákonným spôsobom. Používame len verejne dostupné zdroje informácií na hodnotenie obchodnej činnosti, zákazníkov, konkurentov, do-

dávateľov, technologických trendov alebo externých materiálov, ako sú plánované parlamentné návrhy a iné regulačné opatrenia a komunikačné kampane.

Informácie, údaje a znalosti sú veľmi dôležitým majetkom Skupiny MOL a jej obchodných partnerov. Všetci zamestnanci a obchodní partneri sú zodpovední za ochranu dôvernosti, integrity a prístupnosti údajov, ktoré boli vytvorené, sprístupnené, upravené, prenesené, distribuované, uložené alebo použité v rámci Skupiny MOL alebo v obchodných vzťahoch so Skupinou MOL, bez ohľadu na aktuálne miesto a formu, ktorú majú (elektronický, papierový, iný fyzický formát atď.).

Vytvorili sme komplexný rámec pre informácie, ktoré sa považujú za veľmi dôležité a citlivé, ktoré sú schopné mierniť riziká vyplývajúce z nevhodného používania, a zabezpečili sme vhodnú ochranu informácií pred neoprávneným zverejnením, používaním, úpravami alebo vymazaním.

ČO ROBIŤ

- Komunikujte s veľkou obozretnosťou interne aj externe.
- Zachovávajte dôvernosť a ďalšie príslušné postupy a používajte výstražné štítky na klasifikáciu a ochranu vašich dôverných informácií. Obmedzte prístup k obchodným informáciám na základe potreby poznáť utajované.
- Požiadajte všetkých zamestnancov, externé strany vrátane potenciálnych obchodných partnerov, aby podpísali dohodu o mlčanlivosti, ak budú prijímať alebo mať prístup k akýmkoľvek obchodným informáciám.

ČO NEROBIŤ

- Nevydávajte žiadne vyhlásenia, ak nie ste osobou poverenou na šírenie daných informácií.
- Nežiadajte a nezískavajte tajné informácie zo žiadneho zdroja, predovšetkým nie od obchodných partnerov, konkurentov a nepokúšajte sa o prístup k všeobecne neprístupným informáciám.
- Nezverejňujte ani neumožňujte prístup k dôverným obchodným informáciám pre žiadnu tretiu stranu, zákazníkom, dodávateľom alebo obchodným partnerom.
- Nezverejňujte ani nepoužívajte dôverné informácie, ktoré vlastní iná tretia strana.

OTÁZKA Čo by som mal urobiť, ak som našiel dôverné alebo iným spôsobom citlivé údaje v tlačiarni na chodbe?

ANSWER Ak je zrejmé, kto je vlastníkom, ihneď mu ich vráťte a upozornite ho na zabezpečenie informácií. Ak je vlastník neznámy, informujte oddelenie Ochrany a obrany alebo oddelenie informačnej bezpečnosti.

IV.5.4. OCHRANA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

Duševné vlastníctvo je vo všeobecnosti čosi jedinečné, čo vytvárame. Zahŕňa okrem iného autorské práva, patenty, návrhy a obchodné značky, obchodné tajomstvá, práva vzťahujúce sa na súbor poznatkov a skúseností. Môže ísť o:

- niečo, čo sme vynášli, ako je nový produkt, technické riešenie, vnútropodnikový rozvoj alebo proces;
- dizajn alebo vzhľad produktu;
- značka alebo logo;
- písomná práca vrátane obsahu na webovej stránke alebo v brožúre;
- umělecké dielo, ako sú fotografie a ilustrácie;
- počítačový softvér.

V Skupine MOL pravidelne prichádzame s hodnotnými obchodnými nápadmi, stratégiami a inými obchodnými informáciami, ktoré sú majetkom spoločnosti a ktoré musia byť chránené. Takéto informácie sú výsledkom činnosti Skupiny MOL a sú súčasťou duševného kapitálu Skupiny MOL, vo zvláštnych prípadoch je možné ich chrániť zákonom.

Duševné vlastníctvo vytvorené alebo zakúpené pomocou zdrojov Skupiny MOL sa stáva majetkom členskej spoločnosti Skupiny MOL a nie je možné ho považovať za súkromný/osobný majetok.

Ochrana duševného vlastníctva nám umožňuje nasledovné:

- zabrániť, aby iní používali to, čo sme vytvorili, bez nášho povolenia;
- spoplatňovať iným právo používať to, čo sme vytvorili.

V tomto duchu Skupina MOL rešpektuje prácu iných a venuje pozornosť tomu, aby neporušila práva duševného vlastníctva iných a očakáva to isté od všetkých ostatných.

ČO ROBIŤ

- Jasne uvedte, kto vlastní duševné vlastníctvo v zmluvách so zamestnancami a obchodnými partnermi.
- Požiadajte právnikov, aby vám navrhli dohody o nezverejňovaní informácií, ak je váš projekt mimoriadne zložitý a ak sa týka mnohých rôznych strán s duševným vlastníctvom.
- Uistite sa, že pracovné zmluvy, licencie, kúpne zmluvy a dohody o prevode technológií chránia vaše duševné vlastníctvo.
- Tam, kde je to potrebné, zahrňte autorské práva alebo oznamenie uvádzajúce vaše meno a rok, v ktorom bol váš materiál uverejnený.
- Uistite sa, že výskum, rozvoj alebo marketing akéhokoľvek nového alebo upraveného produktu alebo procesu neporušuje práva DV ostatných.

ČO NEROBIŤ

- „Nepožičiavajte si“ nápad od iných ani nenapodobňujte konkrétné produkty alebo služby.
- Nepoužívajte žiadne značky alebo prvky značiek Skupiny MOL bez toho, aby ste nepoznali pravidlá vzťahujúce sa na riadenie značky.
- Nepreberajte žiadny nelicencovaný softvér do žiadneho počítača alebo iného zariadenia Skupiny MOL.
- Nepoužívajte materiály chránené autorským právom ani obchodné značky tretích strán v materiáloch, ktoré sa vytvárajú bez konkrétneho povolenia od vlastníkov autorských práv.
- Nikdy vedome neporušujte práva duševného vlastníctva iných strán.

OTÁZKA Stále mám nejaké užitočné materiály, popisy procesov z môjho predchádzajúceho pracoviska. Môžem ich použiť na zlepšenie pracovných postupov v Skupine MOL?

ODPOVEĎ Používanie materiálov nazhromaždených na predchádzajúcom pracovisku by predstavovali porušenie práv duševného vlastníctva, a to dokonca aj vtedy, ak by ich vytvoril ten istý pracovník v príslušnej spoločnosti. Odborné skúsenosti sa môžu využívať len s patričným ohľadom na obchodné značky, patenty a podobný majetok iných strán.

IV.5.5. ZABEZPEČENIE ÚDAJOV, DIGITÁLNE SYSTÉMY

Skupina MOL sa zaviazala podporovať kultúru kybernetickej bezpečnosti, ktorú podporujeme v celom našom hodnotovom reťazci.

Prostredníctvom informačno-technologických riešení a predpisov sme sa zaviazali zabezpečovať dôvernosť, integritu a dostupnosť elektronicky uložených údajov v priebehu celého životného cyklu údajov pri uchovávaní, spracovaní a prenášaní daných údajov.

Toto je dôvodom pre nasledujúce:

- Všetci používateľia, ktorí sa podieľajú na spravovaní, používaní alebo prevádzkovaní infraštruktúry Skupiny MOL, sa musia zúčastniť školenia o informačnej bezpečnosti.
- Prístupové práva na používanie informačnej infraštruktúry sa poskytujú len overeným a oprávneným používateľom na základe potreby vedieť.

Počítačový hardvér a softvér a všetky informácie v digitálnych systémoch Skupiny MOL, ako aj všetky informácie Skupiny MOL v domáciach digitálnych systémoch a digitálnych systémoch mimo Skupiny MOL sa považujú za majetok spoločnosti.

Používanie internetu na iné ako pracovné účely je povolené do takého rozsahu, ktorý neohrozí bezpečnosť systémov a sietí, výkon a stabilitu a nezasahuje do plnenia pracovných povinností.

Na zistenie bezpečnosti, v medziach zákona o ochrane osobných údajov, si Skupina MOL vyhradzuje právo na prístup a sledovanie zariadení a uložených údajov na účely údržby alebo na plnenie obchodných alebo právnych požiadaviek.

ČO ROBIŤ

- Mali by ste poznáť pravidlá a predpisy Skupiny MOL týkajúce sa IT a informačnej bezpečnosti.
- Identifikujte a opravujte chyby a nedostatky v elektronicky uložených údajoch čo najskôr v priebehu procesov.
- Všetky poškodenia, zneužívanie a iné problémy, vzťahujúce sa na informačnú infraštruktúru, prvok informačnej infraštruktúry alebo elektronicky uschované informácie patriace Skupine MOL sa musia ihneď nahlásiť.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy nepoužívajte elektronické komunikačné systémy na nepovolené účely alebo na prenos údajov bez povolenia.
- Nepoužívajte nepovolené zariadenia (napr. nezabezpečené súkromné zariadenia) na uchovávanie firemných informácií.

OTÁZKA Nestihiem dokončiť dôležitú úlohu do konca pracovnej doby. Aby som ju mohol dokončiť, jednoducho ju pošlem na moju súkromnú e-mailovú adresu. Mohol by to byť problém?

ODPOVEĎ Áno, mohol. Na účely ochrany obchodných tajomstiev preposielajte obchodné dokumenty len v rámci firemnnej siete. Porušenie tohto pravidla môže predstavovať porušenie obchodného tajomstva. Toto sa vzťahuje na externe prenesené firemné údaje na akomkoľvek zariadení na úschovu údajov.

OTÁZKA Práve som zistil, že kolega pravidelne navštievuje nevhodné webové stránky počas pracovnej doby a používa pritom firemnú sieť.

ODPOVEĎ Navštievanie zakázaných webových stránok a využívanie pracovnej doby na súkromné činnosti znamenajú porušenie kódexu a pravidiel o priateľnom používaní. Nahľaste to svojmu vedúcemu zamestnancovi.

IV.6. DÔVERYHODNÉ OBCHODNÉ VZŤAHY A ZODPOVEDNÉ VZŤAHY SO ZÚČASTNENÝMI STRANAMI

V Skupine MOL sme sa zaviazali, že budeme šíriť ducha a postupy zodpovedného a udržateľného podnikania v celom hodnotovom reťazci a že sa budeme snažiť, aby boli obchodné vzťahy založené na dôvere a zodpovednej komunikácii s našimi externými zainteresovanými stranami.

IV.6.1. VZŤAHY A KOMUNIKÁCIA S OBCHODNÝMI PARTNERMI

Počitív a správny prístup k zákazníkom, dodávateľom, zmluvným stranám, partnerom a ďalším obchodným partnerom je jediným základom pre úspešné a dlhodobé podnikateľské vzťahy. Z tohto dôvodu venujeme pozornosť potrebám našich zákazníkov, dodávateľov a obchodných partnerov. Priebežne sledujeme, hodnotíme a zlepšujeme naše produkty, služby, technológie a obchodné postupy, aby sme mohli zaručiť kvalitu, bezpečnosť a spoloahlivosť v každej fáze nášho hodnotového reťazca.

V Skupine MOL sú vzťahy so zákazníkmi, dodávateľmi a inými obchodnými partnermi založené na vzájomnej dôvere a rešpektke. Skupina MOL sa zaviazala, že bude plniť všetky zmluvné záväzky.

Zamestnanci si musia byť vedomí, že všetka ich komunikácia nie je len obrazom Skupiny MOL, ale že sa môže použiť aj v súdnych sporoch a pri vyšetrovaní. Presná a vhodná komunikácia bez zavádzania je nevyhnutnosťou.

ČO ROBIŤ

- Pri ústnej, ako aj písomnej komunikácii dodržiavajte najvyššie normy správania.
- Poskytujte pravdivé, aktuálne, vhodné, presné a pochopiteľné informácie o našich činnostiach, produktoch a službách.
- V celej komunikácii poskytujte pravdivé a správne informácie.
- So všetkými informáciami týkajúcimi sa obchodnej činnosti zaobchádzajte tak, ako keby boli dôverné,

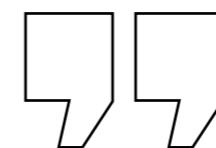
Sándor Fasimont
prevádzkový riaditeľ MOL

až do ich schváleného zverejnenia.

- Pri komunikácii budte opatrný a vyhýbajte sa používaniu zavádzajúcich slov.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy neposkytujte nepravdivé alebo zavádzajúce informácie.
- Nesprostredkúvajte špekulatívne názory alebo osobné názory o akýchkoľvek obchodných záležitostach.
- Nežartujte s dôvernými informáciami ani o vážnych záležitostach.
- Nikdy zámerne nesprávne neinterpretujte žiadne informácie ani nepoužívajte nesprávne interpretácie pre momentálne ciele.

V Skupine MOL sme sa zaviazali konáť ako zodpovedný korporátny občan.

OTÁZKA Informácie o produkте opísanom v letáku nie sú úplne presné, ale váš kolega povedal, že je to len marketing. Je to správny prístup?

ODPOVEĎ Nie, nie je. Každá komunikácia musí obsahovať pravdivé a správne informácie. Nahľáste problém vášmu priamemu vedúcomu zamestnancovi alebo sa obráťte na linku SpeakUp!.

IV.6.2. SPOLUPRÁCA S MIESTNYMI KOMUNITAMI

Skupina MOL prispieva k ekonomickému rastu, zvyšovaniu životnej úrovne a spoločenskému rozvoju v regiónoch, kde prevádzkuje svoju činnosť. Prispievame k rozvoju komunit z ekonomickej, ekologického a spoločenského hľadiska, prostredníctvom spoločenskej angažovanosti prispievame k vytváraniu obyvateľnejsieho prostredia a ekonomicky silnejším komunitám. Okrem vytvárania nových pracovných miest slúžime verejnému blahu aktivitami zameranými na zlepšovanie zdravia, kultúry a vzdelávania.

Skupina MOL:

- Snažíme sa angažovať v otvorenom a transparentnom dialógu a konzultovať s miestnymi komunitami a inými zástupcami občianskej spoločnosti, ktorí majú oprávnený záujem alebo na ktorých majú vplyv naše operácie.
- Usiluje sa o rozvoj miestnych komunít.
- Podporujeme účasť zamestnancov v podporovaní rozvoja miestnych komunit a spoločenských iniciatív.

ČO ROBIŤ

- Vždy konajte v súlade s miestnymi zákonmi a predpismi v každej komunite a krajinе, kde Skupina MOL pôsobí.
- Vždy rešpektujte základné ľudské práva a spoznávajte potreby miestnych komunít.
- Rešpektujte kultúry a odlišné zvyky komunit a krajin (do tej miery, kym sa nedostávajú do konfliktu s princípmi kódexu).
- Vyhľadávajte obchodné riešenia, ktoré sú zamerané na potreby miestnych komunít.
- Snažte sa prijímať kvalifikovaný miestny personál všade tam, kde je to možné.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy neodovzdávajte zavádzajúce alebo nevhodné informácie miestnym komunitám.
- Nikdy neporušujte pravidlá HSE, aby ste neohrozovali miestne komunity a životné prostredie.

OTÁZKA Ako zamestnanec Skupiny MOL cítim zodpovednosť voči miestnym komunitám a životnému prostrediu. Môžem iniciaovať dobrovoľnú činnosť zameranú na rozvoj v spolupráci s miestnymi inštitúciami?

ODPOVEĎ Áno, môžete. Skupina MOL podporuje dobrovoľníctvo. Spojte sa s vaším vedúcim zamestnancom a prediskutujte to s ním.

IV.6.3. NÁŠ POSTOJ K POLITICKEJ ČINNOSTI

Skupina MOL sa nesnaží priamo zapájať do politickej činnosti ani sa nesnaží vykonávať žiadnu politickú agendu, pričom prísne dodržiava všetky zákony regulujúce angažovanosť spoločnosti v politickej činnosti a/alebo pri vytváraní politických príspevkov. Skupina MOL neposkytuje dary ani nepodporuje politické programy, strany ani žiadne organizácie a podujatia organizované pre politické strany alebo politickými stranami. Avšak Skupina MOL uznáva právo zamestnancov slobodne sa rozhodovať, či sa budú angažovať v politike a nezakazuje zamestnancom angažovanie sa v politickom živote. Zamestnanci však nesmú vykonávať politickú činnosť v mene Skupiny MOL alebo v konflikte so záujmami Skupiny.

ČO ROBIŤ

- Majte na pamäti, že vaše politické vyhlásenia nie sú vyhláseniami Skupiny MOL a nikdy by sa nemali prezentovať ako vyjadrenia Skupiny MOL. Nevystupujte v mene Skupiny MOL.
- Ujasnite si, že politické názory a činy jednotlivcov sú osobné a nemajú nič spoločné so Skupinou MOL.
- Informujte vášho vedúceho zamestnanca, ak by sa vaša politická činnosť dostala do konfliktu záujmov.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy nepoužívajte názov Skupiny MOL ani názvy spoločností v Skupine MOL, ich značky, prvky značiek pri svojej politickej činnosti.
- Nikdy nekonajte tak, aby si ľudia mysleli, že Skupina MOL sa zaviazala nejakej politickej strane alebo hnutiu.
- Nikdy nevyužívajte pracovnú dobu ani žiadne zariadenie Skupiny MOL na podporu politickej činnosti.
- Nevykonávajte politickú činnosť na pracovisku, napr. kampane, zhromažďovanie peňažných prostriedkov atď.
- Nevyužívajte svoju pozíciu v Skupine MOL na ovplyvňovanie iných osôb, nech by ste podporovali

ktorýchkoľvek politikov alebo politické strany či hnutia.

IV.6.4. VZŤAHY K REGULAČNÉMU PROSTREDIU

V Skupine MOL konáme v dobrej viere a pracujeme čestne v súlade so všetkými platnými zákonmi a používame len povolené metódy.

Skupina MOL sa snaží vytvárať dobré a transparentné vzťahy s vládnymi úradníkmi a úradníkmi EÚ a so všetkými externými zúčastnenými stranami vrátane zástupcov a členov národných a medzinárodných asociácií.

Presadzovanie názorov (lobing) v Skupine MOL musí byť vždy v súlade s miestnou legislatívou a pravidlami krajin, kde prevádzkujeme svoju činnosť. Keďže niektoré krajinu majú osobitné obmedzenia týkajúce sa hodnoty a povahy darov a pohostinnosti, ktoré ich úradníci môžu prijať, venujte tomuto osobitnému pozornosť (viac informácií si pozrite v časti Dary a pohostinnosť).

Skupina MOL platí dane a trvá na transparentnosti všetkých svojich finančných transakcií. Tiež považujeme zodpovedné platenie daní za súčasť našej spoločenskej zodpovednosti. Nikdy sa nezapájame do žiadneho konania, ktorého cieľom je vyhýbať sa plateniu daní. Konáme úplne v súlade so všetkými platnými zákonmi a medzinárodnými pravidlami týkajúcimi sa zdanenia a vnútropodnikových cien. To isté sa očakáva od našich obchodných partnerov v celom hodnotovom reťazci.

Skupina MOL deklaruje svoje etické záväzky obchodným organizáciám, priemyselným asociáciám, organizáciám s viacerými zúčastnenými stranami a voči miestnym, regionálnym, globálnym partnerom, ktorí podporujú hodnoty udržateľného rozvoja.

ČO ROBIŤ

- Vždy by ste mali poznať a dodržiavať zákony a právne predpisy.
- Spolupracujte otvorene, ale s opatrnosťou pri úradníkoch, ktorí vykonávajú vládne alebo oprávnené vyšetrovania.
- Podávajte hlásenia a získavajte odporúčania od vášho vedúceho zamestnanca alebo právneho

oddelenia predtým, ako poskytnete informácie mimo akéhokoľvek bežného postupu.

- Informácie zhromažďujte v súlade so zákonmi o lobingu a v súlade s predpismi krajin, v ktorých vykonávate vašu činnosť.
- Uistite sa, že lobistické spoločnosti alebo poradcovia vykonávajú svoju činnosť zákonným spôsobom a či nesledujú opačné lobistické záujmy na základe poverení tretích strán.

ČO NEROBIŤ

- Nikdy neporušujte daňové predpisy.
- Nikdy nezavádzajte žiadneho zákonného vyšetrovateľa alebo iného vládneho alebo regulačného kontrolóra.
- Nikdy sa nepokúšajte brániť zhromažďovaniu informácií, údajov, dôkazov alebo záznamov pri presadzovaní zákonov alebo pred regulačnými úradníkmi, ktorí majú na to oprávnenie.
- Nikdy neskrývajte ani neničte dokumenty, informácie alebo záznamy, ktoré sú predmetom vyšetrovania alebo skúmania.
- Nikdy sa nepokúšajte brániť ostatným zamestnancom v poskytovaní presných informácií.

Q **A** OTÁZKA Štátny úradník sa s vami spojí počas vyšetrovania a žiada informácie. Môžete zverejniť dôverné informácie?

ODPOVEĎ Musíte zverejniť pravdivé informácie a spolupracovať s orgánmi, ale tiež musíte dodržiavať interné postupy. V prípade iných ako bežných postupov informujte vášho priameho vedúceho zamestnanca a právne oddelenie a požiadajte ich o radu ešte pred odovzdaním informácií orgánom.

IV.6.5. SPOLOČENSKÉ INVESTÍCIE, PODPORA A DARY

Skupina MOL sa zaviazala, že sa bude správať ako spoločensky zodpovedný firemný občan. Identifikujeme sociálne a spoločenské potreby a problémy

v mnohých podobách. Naše činnosti spojené so spoľočenskými investíciami poskytujú sociálne výhody a tiež finančnú návratnosť. Sociálne aktivity považujeme za nástroje a metódy pre riešenie sociálnych problémov. Snažíme sa podporovať spoločenské inovácie, dobrovoľníctvo činnosť našich zamestnancov a vždy sa zameriavať na podporu projektov alebo osôb, ktoré propagujú naše hodnoty.

Pravidelne podávame správy o našich firemných daroch a podpore otvoreným a transparentným spôsobom. V súlade s tým spolupracujeme a zúčastňujeme sa len dobre regulovaných a transparentných iniciatív, ktoré sa správajú rovnako ako my v obchodnej činnosti. V záujme zachovania dôvery prejavenej našej spoločnosti máme transparentné, regulované podporné a dobročinné systémy.

Skupina MOL očakáva od každého podporovaného subjektu, že bude vyznávať naše hodnoty a princípy. Skupina MOL si vyhradzuje právo na ukončenie alebo vylúčenie z podpory takého príjemcu, ktorý koná v rozpore s našimi hodnotami.

ČO ROBIŤ

- Berte do úvahy spoločenské výzvy pri obchodnom rozhodovaní.
- Vyhľadávajte obchodné riešenia, ktoré sú zamerané na spoločenské výzvy.
- Snažte sa vytvárať partnerstvá podporujúce sociálne inovácie a sociálne podniky.
- Vždy berte do úvahy to, že firemná podpora musí byť v súlade s pravidlami, princípmi a normami Skupiny MOL.

ČO NEROBIŤ

- Nepodporujte ani nedávajte dary subjektom, ktoré porušujú pravidlo nulovej tolerancie v oblasti korupcie, protimonopolných predpisov, porušovania ľudských práv a porušovania pravidiel HSE alebo porušovanie našich etických hodnôt, a to buď vážne, alebo opakovane.
- Nepodporujte a nedávajte dar žiadnemu takému subjektu, ktorý diskriminuje na akomkoľvek základe, alebo ktorého imidž alebo činnosť sa spájajú s diskriminačnými postupmi.

- Nesponzorujte podujatia, ktoré urážajú morálne zásady alebo zdravý rozum.

- Nesponzorujte podujatia alebo subjekty, ktoré majú neprimerane negatívny dosah na životné prostredie, alebo ktoré majú negatívny dosah na spoločnosť a ktoré neuplatňujú účinné opatrenia na mieste pre zmierenie ich dosahu.

IV.6.6. ZVEREJŇOVANIE INFORMÁCIÍ, SOCIÁLNE MÉDIÁ A VZŤAHY S MÉDIAMI

Skupina MOL sa zaviazala k zodpovednej komunikácii. Verejnosti poskytujeme pravidelné, úplné, komplexné a pravdivé informácie o našej činnosti a zámeroch prostredníctvom všetkých príslušných médií. Naším cieľom je rozvíjať pozitívne a vysoko odborné vzťahy s médiami. Zodpovedná komunikácia tiež znamená etickú reklamu. Spoločnosti v Skupine MOL udržiavajú otvorenú, transparentnú, vyváženú obojsmernú komunikáciu s externými zainteresovanými stranami.

Všetka verejná komunikácia v mene Skupiny MOL smerujúca k médiám a investorom je zverejnená a vyžaduje si starostlosť a dobrú znalosť právnych a mediálnych otázok, a preto je povolená len po získaní príslušných oprávnení.

Zavádzanie verejnosti sa netoleruje a môže sa vnímať ako regulačný trestný čin s vážnymi dôsledkami pre spoločnosť a zúčastnených jednotlivcov.

Prezentáciu Skupiny MOL v sociálnych médiách spravuje oddelenie podnikovej komunikácie. Činnosť zamestnancov v sociálnych médiách spadá do súkromnej oblasti života zamestnancov, čo Skupina MOL rešpektuje. Avšak zamestnanci nemajú oprávnenie konať v mene Skupiny MOL ani v mene spoločnosti v Skupine MOL v sociálnych médiách a nesmú uverejňovať, šíriť ani iným spôsobom zverejňovať informácie o spoločnosti, najmä chránené obchodné informácie, ani nemajú povolenie odkazovať alebo poukazovať na Skupinu MOL žiadnym spôsobom, ktorý je v protiklade s našimi hodnotami.

✓ ČO ROBIŤ

- Informujte a poradte sa s oddelením podnikovej komunikácie, oddelením pre vzťahy s investormi a oddelením pre vzťahy s regulačným prostredím podľa toho, čo je vhodné, a to ešte pred poskytnutím akýchkoľvek informácií o firemných záležitostiach akémukolvek médiu osobne alebo mimo záznamu.
- Uistite sa, že máte príslušné povolenie od vášho vedúceho zamestnanca, aby ste mohli externe prezentovať to, čo sa kvalifikuje ako zverejnenie, vrátane aktivít, ktoré sa vzťahujú na odborné fóra.
- Uistite sa, že všetky poskytnuté informácie sú pravdivé, správne, úplné a presné.
- V sociálnych médiách vystupujte zodpovedne. Vždy dodržiavajte naše etické normy a berte do úvahy, že sa vaše vyjadrenia môžu považovať za vyjadrenia Skupiny MOL, čo sa môže odraziť na Skupine MOL.

✗ ČO NEROBIŤ

- Nezverejňujte firemné záležitosti, ak na to nemáte oprávnenie.
- Nikdy neposkytujte zavádzajúce alebo nepravdivé informácie.
- Nikdy nepublikujte zavádzajúce, agresívne, urážlivé, diskriminačné, škodlivé alebo akýmkoľvek iným spôsobom neetické reklamy, názory alebo kommerčné obsahy.

Q **A** **OTÁZKA** Kedže verejné príspevky na Facebooku spadajú do mojej súkromnej sféry, môžem otvorene vyjadriť svoj názor na čokoľvek a kohokoľvek, však?

ODPOVEĎ Ak to nespĺňa očakávania uvedené v kódexe a vráha to zlé svetlo na Skupinu MOL, je tu riziko, že porušujete etické normy. Dôsledne si premyslite, čo budete šíriť na sociálnych sieťach.

V. PRÍLOHY

1. PROCEDURÁLNE PRAVIDLÁ ETICKEJ RADY

- <https://molgroup.info/en/about-mol-group/ethical-behaviour>

2. PRÍSLUŠNÉ EXTERNÉ SMERNICE

- Medzinárodná listina ľudských práv (pozostávajúca zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Medzinárodného dohovoru o občianskych a politických právach a Medzinárodného dohovoru o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach)
<http://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet2Rev.len.pdf>
- Európsky dohovor o ľudských právach
http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf
- Vyhlásenie Medzinárodnej organizácie práce o základných princípoch a právach pri práci
<http://www.ilo.org/declaration/lang--en/index.htm>
- Hlavné zásady OSN pre podnikanie a ľudské práva
http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf
- Pokyny OECD pre nadnárodné podniky
<http://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>
- Globálna dohoda OSN
<https://www.unglobalcompact.org/about>
- Zákon o modernom otroctve z roku 2015
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/30/pdfs/ukpga_20150030_en.pdf
- Zákon o boji proti úplatkárstvu vo V. Británii z roku 2010
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/23/pdfs/ukpga_20100023_en.pdf
- Zákon USA o zahraničných korupčných postupoch
<https://www.sec.gov/spotlight/fcpa/fcpa-resource-guide.pdf>
- Iniciatíva Partnerstvo proti korupcii Globálne zásady boja proti korupcii
http://www3.weforum.org/docs/WEF_PACI_Global_Principles_for_Countering_Corruption.pdf
- Maďarský Zákon CLXV z roku 2013 o podávaní sťažností a ochrane verejného záujmu
http://corruptionprevention.gov.hu/download/7/a2/90000/KIM%20555_2013-4.pdf

**ZODPOVEDNOSŤ
STAROSTLIVOSŤ
INTEGRITA
FÉROVOSŤ
ČESTNOSŤ
DODRŽIAVANIE ZÁKONOV
SPOĽAHLIVOSŤ
REŠPEKT VOČI OSTATNÝM
ZODPOVEDNOSŤ**

AKO SA SKONTAKTUJETE S ETICKOU RADOU:

Adresa: Etická rada Skupiny MOL

H-1117 Budapest

Október huszonharmadika u. 18

Hungary

Compliance a etika „Speak Up!“

Web: molgroup.info, mol.hu

E-mail: speakup@molgroup.info

Priamy kontakt na Etickú radu:

E-mail: ethicscouncil@mol.hu

Telefón: +36 1 464-1725

Nechajte odkaz (nepretržitá prevádzka)

**V NAŠOM ŽIVOTE
POTREBUJEME VÝNIMOČNÉ VZORY**